

Fünkešnica

Glasilo Občine Veržej ≈ leto XIII ≈ št. 2 ≈ julij 2020

COVID-19

SUNRISE

ROKODELCI

SPOŠTOVANE OBČANKE IN OBČANI!

Obdobje od zadnje izdaje občinskega glasila Fünkešnica je dodobra zaznamovala kriza, ki jo je povzročil pojav koronavirusa.

Pred razglasitvijo epidemije si nismo mogli predstavljati, da bi sploh obstajala takšna stvar, sila ali dogodek, ki bi dobesedno ustavila ves svet. Številne omejitve, ki so bila uvedene z namenom preprečevanja širjenja okužbe, so po mesecu in pol prinesle rezultate v smislu omejitve širjenja okužb, posledično pa tudi sproščanja ukrepov in vračanja življenja na raven, ki smo jo poznali pred koronakrizo. O tem, kako se je naša občina soočala s krizo, lahko več preberete v prispevkih te izdaje Fünkešnice. Če smo ob pojavu krize lahko samo slutili, da življenje po končani epidemiji ne bo enako kot pred krizo, sedanjí čas kaže prav to. Da bo družba do razvitega ustreznega cepiva lahko sobivala z virusom, bo potrebna visoka stopnja odgovornega samozaščitnega ravnanja vsakega izmed nas, saj si predvsem zaradi ekonomski posledic vnovične zausstavitve družbenega življenja ne moremo več privoščiti.

Poleg vsakodnevnega spremljanja in ukrepanja na področju zaščite pred koronavirusom je občina nadaljevala s svojim ustaljenim delom, ki ga v največji meri opredeljuje veljavno sprejeti proračun. Glavne aktivnosti so bile usmerjene v nadaljevanje postopkov energetske sanacije osnovne šole, kjer smo tako rekoč pred začetkom del, ki naj bi se začela v juliju. V kolikor bodo dela normalno potekala, bi morala biti zaključena v septembru. S tem bi končno pridobili prepotrebne obnovljene prostore osnovne šole, kar bi bistveno izboljšalo pogoje za delo in bivanje v naši šoli.

Prav tako smo že uspeli delno sanirati cesto v Banovcih, gasilci PGD Veržej pa so uspešno zaključili projekt obnove gasilskega doma.

V teh dneh pričakujemo pozitivno odločbo in pogodbo iz četrtega javnega razpisa LAS Prlekija za projekt Promocijsko informacijskega centra POINT NATURA 2000, katerega glavna aktivnost je ureditev objekta Roža pri kulturnem domu za namen promocije in trženja turizma in naravne ter kulturne dediščine. Ureditev objekta bo dodatna podpora ponovnemu zagonu turizma v našem okolju, ki je v tem času krize utrpel še posebej veliko izgubo.

Naš pogled ostaja zazrt v prihodnost. Do konca leta bo potrebno sprejeti dokončno odločitev, kako naprej s projektom odvodnjavanja v Veržeju. Ker za najoptimalnejšo rešitev žal še vedno ne moremo dobiti soglasja lastnikov zemljišč, smo prisiljeni iskati druge rešitve, ki pa niso celovite, obenem pa so precej dražje. Odločeni smo, da stanje pričnemo reševati, saj je od tega odvisno nadaljnje urejanje naselja Osredok.

Drugo težišče bo usmerjeno v iskanje finančnih virov za novogradnjo vrtca v prihodnjih dveh letih. Izdelana projektna dokumentacija nam je dala realno oceno višine investicije. Dejstvo je, da Občina samo z lastnimi viri te naložbe na bo zmogla, zato se usmerjamo k iskanju nepovratnih virov in tudi zasebnega kapitala. Tudi pri tem projektu želimo do konca leta imeti rešitev, ki bo vsebovala zaključeno finančno konstrukcijo.

V dneh, ko pišem ta uvodnik, se spet srečujemo s povečanim številom okužb s koronavirusom. Zato naj ne bo odveč opozorilo, da tudi v prihodnje upoštevamo navodila Nacionalnega inštituta za zdravje o preprečevanju širjenja koronavirusa. Previdnost in doslednost pri ukrepih sta najpomembnejša za ohranjanje zdravja nas vseh. Pa prijetno branje.

Slavko Petovar, dipl. inž. agronomije, župan Občine Veržej

ZAPIS 10. REDNE SEJE OBČINSKEGA SVETA OBČINE VERŽEJ

Deseta redna seja Občinskega sveta Občine Veržej je potekala v četrtek, 28. maja 2020. Na dnevni red je bilo uvrščenih 20 točk.

Pod prvo vsebinsko točko dnevnega reda se je občinski svet seznanil s Poročilom o delu Medobčinskega inšpektorata in redarstva za leto 2019, ki ga je podrobno predstavila Olga Lukman, inšpektorica Medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Ljutomer, Križevci, Radenci, Razkrižje in Veržej. V letu 2019 je bilo obravnavanih 12 inšpekcijskih zadev, 11 zadev je bilo rešenih. Obravnavana so bila področja kanalizacije, cest, neurejene parcele, vodovod in prijave v stečaj. V občini se opravljajo nadzori hitrosti vozil, s tem se pa prometna varnost izboljšuje.

Fünkešnica Dobrodošli na desnem bregu Mure

ISSN 1506-905X. UREDNIŠKI ODBOR Ivan Kuhar (glavni in odgovorni urednik), Vesna Ficko, Alenka Belec, Damjana Ferenc, Vito Šadl, Dominik Štraki, Mateja Žalik Rus. FOTO NASLOVNICE Valentina Sreš. LEKTORIRANJE Ivan Kuhar. OBLIKOVANJE IN PRELOM Marko Suhoveršnik. ZALOŽNIK Občina Veržej. ORGANIZACIJA TISKA Salve d. o. o. Ljubljana. NAKLADA 550 izvodov. FÜNKEŠNICA NI NAPRODAJ. Vsako gospodinjstvo v občini jo prejme brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežih Občine Veržej ali TIC-a Veržej. Glasilo je v elektronski obliki dosegljivo na www.verzej.si in v Digitalni knjižnici Slovenije.

Občina Veržej

Ulica bratstva in enotnosti 8, 9241 Veržej

T: +386 2 58 44 480 F: +386 2 58 44 488

E: obcina.verzej@siol.net S: www.verzej.si

TIC Veržej – Zavod Marianum Veržej

Puščenjakova ulica 1, 9241 Veržej

T: +386 51 654 778

E: ticverzej@gmail.com FB: [tic.verzej](https://www.facebook.com/tic.verzej)

Pod drugo vsebinsko točko dnevnega reda je predstavnik koncesionarja pokopališke dejavnosti Dušan Bratuša prisotne seznanil s Poročilom o vzdrževanju pokopališča Veržej ter o prihodkih in odhodkih pogrebne in pokopališke dejavnosti v letu 2019. Občinski svet je sprejel sklep, da se pristopi k celoviti urbanistični ureditvi razširitve pokopališča v Veržeju.

Aljoša Leštan, predstavnik Komunalno-stanovanjskega podjetja Ljutomer d. o. o., je predstavil Poročilo o izvajanju gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov na območju občine Veržej za leto 2019. Zbranih je bilo 489,735 ton komunalnih odpadkov, od tega se je 90 % zbralo na terenu in 10 % na Zbirnem centru Ljutomer. Na osebo oz. prebivalca v občini Veržej se je v letu 2019 zbralo 380 kg odpadkov. V občini Veržej odstotek ločevanja odpadkov na izvoru znaša dobrih 59,55 %, od tega se na izvoru zbere 40,45 % mešanih komunalnih odpadkov, največ se jih zbere v poletnih mesecih, ostale frakcije odpadkov se zberejo ločeno. Največ se zbere odpadne embalaže, kar 23,43 %, bioloških odpadkov samo 12,32 %.

Občinski svet se je seznanil še z vsebino Elaborata o cenah storitev javne gospodarske službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov za leto 2020 v Občini Veržej. Zaradi nekaterih nejasnosti se je odločanje o potrditvi elaborata preložilo na naslednjo sejo občinskega sveta, v vmesnem času pa se pridobijo potrebne informacije o vsebini elaborata.

Letno poročilo Zdravstvenega doma Ljutomer je prisotnim predstavil direktor ZD Ljutomer, Djordje Šiškin. O predlogu delitve presežka bo občinski svet odločal, ko bo poročilo potrdil Svet javnega zavoda ZD Ljutomer in bo predlog delitve pripravljen za potrjevanje na občinskih svetih.

Sprejet je bil Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Veržej za leto 2019, ki ga po koncu proračunskega leta občine pripravijo v skladu s predpisi s področja javnih financ. Občina v letu 2019 izkazuje skupne prihodke v višini 1.252.319 EUR, skupne odhodke pa v višini 968.492 EUR. Bilanca prihodkov in odhodkov tako izkazuje proračunski presežek v višini 283.826,74 EUR. Investicijski odhodki so znašali 71.990,77 EUR, investicijski transferi pa 78.029,26 EUR. Pod deseto točko dnevnega reda je bil sprejet Odlok o določitvi takse za obravnavo zasebnih pobud za spremembo namenske rabe prostora v Odloku o občinskem prostorskem načrtu Občine Veržej. Občina Veržej se je za določitev višine taks v predlogu odloka odločila z zgledovanjem po predlogih ostalih občin. Ob upoštevanju ali gre za spremembo osnovne ali podrobne namenske rabe je predvidena višina takse za: - pobude za spremembo osnovne namenske rabe prostora 100 eur, - pobude za spremembo podrobne namenske rabe prostora 80 eur, - za spremembo v primarno rabo (gozdna, kmetijska, vodna) se taksa ne plača. Prihodki iz naslova takse so namenski vir občine za financiranje nalog urejanja prostora. Plačilo takse bo od dajanja pobud odvrnila tiste investitorje, ki nimajo resne investicijske namere. Plačilo takse ne zagotavlja, da bo dejansko prišlo do spremembe, ampak zagotavlja predlagatelju, da se bo njegov predlog obravnaval.

Pod naslednjo vsebinsko točko se je potrjeval Letni pro-

grama športa v Občini Veržej za leto 2020. Občinski svet je v letu 2019 potrdil Odlok o sofinanciranju letnega programa športa v Občini Veržej, na podlagi katerega občinski svet lahko za posamezno tekoče leto potrdil Letni program športa za tekoče leto in temu nato sledi Javni razpis za sofinanciranje letnega programa športa v občini Veržej za leto 2020.

Sprejeta sta bila pravilnika vezana na javna razpisa društev v občini Veržej in sicer Pravilnik o vrednotenju programov organizacij in društev na področju socialnega in zdravstvenega varstva v Občini Veržej ter Pravilnik o vrednotenju letnih programov in dejavnosti interesnih združenj, ki se ne sofinancirajo po drugih javnih razpisih Občine Veržej. Spremembe pravilnika dajejo prednost v točkovanju članstvu in sedežu iz občine Veržej.

Na pobudo predlagateljev ter na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja je Občinski svet sprejel sklep o podelitvi priznanj in nagrad Občine Veržej za leto 2020. Plaketo Občine Veržej prejme Prostovoljno gasilsko društvo Veržej ob 140-letnici delovanja društva, plaketo Občine Veržej prejme KD Slavko Osterc Veržej ob 130-letnici delovanja društva, plaketo Občine Veržej prejme Prostovoljno gasilsko društvo Banovci ob 120-letnici delovanja društva in plaketo Občine Veržej prejme Mihael Kolbl za dolgoletno uspešno delo na področju gasilstva. Nagrajencem bodo nagrade podeljene ob prvi svečani slovesnosti.

Občinski svet je potrdil prošnji za oprostitev plačila najemnine za najem poslovnih prostorov zdravnika in zobozdravnika koncesionarja za obdobje neizvajanja dejavnosti zaradi COVID-19, ki sta jo podala Zasebna ambulanta Zvonimirja Cesarca in Zasebna zobna ambulanta Alenke Vidovič.

Pod 16. točko dnevnega reda je občinski svet obravnaval osnutek Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Pomurske lekarne Murska Sobota ter osnutek Odloka o ustanovitvi Sve-ta ustanoviteljic javnega zavoda Pomurske lekarne Murska Sobota. Občinski svet Občine Veržej podpira rešitev predlaganega Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Pomurske lekarne Murska Sobota s svetom ustanoviteljic kot organom upravljanja, ne podpira pa razdružitve in se zavzema, da Pomurske lekarne Murska Sobota ostanejo enovit javni zavod.

Župan je občinski svet seznanil z izvedenimi aktivnostmi v času epidemije COVID-19 od 13. 3. 2020 do 28. 5. 2020 in trenutnim stanjem po pojavu COVID-19. Ob tem pa se zahvalil vsem, ki so na kakršen koli način pripomogli k preprečevanju širjenja KORONAVIRUSA (SARS-CoV-2).

Na prejšnji seji je v Svet javnega zavoda Zdravstveni dom Ljutomer bil imenovan Dominik Štrakl, ki zaradi preveč obveznosti ne bo mogel izpolnjevati svoje obveznosti v predmetnem svetu, zato je Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja Občine Veržej predlagala, da se v Sveta javnega zavoda Zdravstveni dom Ljutomer imenuje Igor Kotarščak, Gozdna ulica 10, Veržej. Občinski svet je tak predlog potrdil.

Pod točko razno so člani občinskega sveta župana in občinsko upravo seznanili s predlogi, izboljšavami in morebitnimi težavami, povezanimi z občino Veržej, z željo po popravilu, odpravi ali izboljšavi predstavljene problematike

Vesna Ficko, Občinska uprava Občine Veržej

NAGRAJENCI OBČINE VERŽEJ V LETU 2020

Občina Veržej vsako leto ob občinskem prazniku podeljuje priznanja in nagrade zaslužnim občanom, drugim posameznikom, podjetjem, zavodom, društvom in skupinam, združenjem in drugim pravnim osebam za dosežke na področju gospodarstva, šolstva, kulture, znanosti, športa, ekologije, zaščite in reševanja in na drugih področjih človekove ustvarjalnosti, ki prispevajo k boljšemu, kvalitetnejšemu in popolnejšemu življenju občanov in ki imajo pomen za razvoj in ugled Občine Veržej.

Po Odloku o priznanjih in nagradah Občine Veržej so priznanja in nagrade Občine Veržej:

- naziv častnega občana Občine Veržej,
- plaketa Občine Veržej,
- priznanje z denarno nagrado,
- pisno priznanje in
- priznanje župana.

Župan Občine Veržej je objavil javni poziv za sprejem predlogov za podelitev občinskih nagrad. Izmed prejetih predlogov je Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja Občine Veržej občinskemu svetu pripravila predlog sklepov, ki jih je občinski svet tudi v celoti potrdil.

V letošnjem letu so na podlagi prejetih predlogov in končne odločitve Občinskega sveta Občine Veržej podeljene štiri plakete Občine Veržej.

Vsem nagrajencem bo občinska nagrada podeljena ob prvi svečani slovesnosti.

PLAKETO OBČINE VERŽEJ je prejelo PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO VERŽEJ ob 140-letnici delovanja društva.

PGD Veržej je najstarejše društvo v naši občini. Nastalo je pred 140 leti v času taborskega gibanja in zasledovanja programa Zedinjene Slovenije kot odgovor na povečano požarno ogroženost in poskus ponemčevanja slovenskega prebivalstva. Društvo je skozi zgodovino zasledovalo svoje poslanstvo, z vzponi in padci se je razvijalo predvsem za izvajanje požarne obrambe, kasneje pa tudi za zagotavljanje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Društvo je vseskozi poudarjalo tudi identiteto slovenstva, kar dokazuje zgodovinsko pomemben dogodek naših prednikov, ki so

zavrnilo poveljevanje v nemškem jeziku in ostali zvesti slovenstvu. PGD Veržej spada danes med najbolj aktivna gasilska društva, ne samo v občini, ampak tudi širše. Z odločno organizacijo, veliko zagnanostjo in prostovoljnimi delom so jim uspeli velike stvari. Društvo je v zadnjih dvajsetih letih pod vodstvom predsednika Mitje Kolbla uspelo posodobiti opremo, modernizirati vozni park z nakupom gasilske avtosterne GVC-16 in avtomobila za prevoz moštva GVM ter v celoti zgledno obnoviti gasilski dom. Posebej je potrebno izpostaviti delo z mladino, saj se vse več mladih vključuje v njihove vrste. Prav tako so eno redkih društev v Pomurju, ki imajo tudi žensko desetino. Ob vsem tem zglede sodelujejo z ostalimi društvi v občini in so jim zmeraj na razpolago za kakršno koli pomoč.

Zaradi pomembne vloge pri razvoju in ohranjanju gasilstva, zagotavljanju varnosti občanov in njihovega premoženja in vsesplošni odlični vključenosti v delovanje Občine Veržej je Občinski svet Občine Veržej sklenil, da se PGD Veržej ob 140-letnici delovanja podeli plaketa Občine Veržej.

PLAKETO OBČINE VERŽEJ je prejelo KULTURNO DRUŠTVO SLAVKO OSTERC VERŽEJ ob 130-letnici delovanja društva.

Identiteta slovenskega naroda je neločljivo povezana s kulturo in slovenskim jezikom. Tega so se Veržejci zavedali že v preteklosti, ko je bilo na območju Veržeja čutiti močan vpliv tujcev. Le-teh so se prebivalci ob Muri poskušali otresti na različne načine. Kmalu so ugotovili, da je za ohranitev narodne identitete najbolj pomembno ohranjanje slovenskega jezika. Z namenom, da bi zadržali širjenje nemškega jezika in nemške kulture v tedanjem trgu Veržej, so Veržejci že davnega leta 1890 ustanovili Bralno društvo, katerega pobudnik ustanovitve je bil takratni župnik Lovro Janžekovič. Delo Bralnega društva je bilo zelo kvalitetno in se je sčasoma razmahnilo s pevsko in dramsko sekcijo. Leta 1922 je vodstvo Bralnega društva prevzel Franjo Kozar. Poleg predsedovanja društvu je vodil vse sekcije, ki so v okviru društva delovale: knjižnica, glasbena sekcija (ki je zajemala pevski zbor in tamburaški orkester) in dramska sekcija. Po 2. svetovni vojni se je društvo preimenovalo v Prosvetno društvo, kulturno delovanje društva pa je zaživelo še v večji razsežnosti. V društvu so obstajale knjižnica, glasbena sek-

cija (pevski zbori, tamburaški orkestri, folklorne skupine, vokalno instrumentalni ansambli), dramska sekcija in kino sekcija.

Iz dokumentov društva je mogoče razbrati zelo bogato in raznoliko delovanje društva. Tako je bil že leta 1890 ustanovljen prvi pevski zbor, leta 1922 prvi tamburaški orkester, leta 1953 prva uradno ustanovljena folklorna skupina, leta 1956 je kino sekcija društva predvajala prvi slovenski film Vesna, leta 1963 je bila ustanovljena prva godba na pihala (ki je sicer delovala pod okriljem Salezijanskega zavoda), člani gledališke sekcije pa so letno uprizarjali številne gledališke predstave. Pestro in kvalitetno kulturno udejstvovanje članov društva je bogatilo številne kulturne in državne praznike ter množične prireditve, ki so se odvijale v Veržeju. Delovanje kulturnikov v Veržeju pa se ni čutilo samo v domačem okolju ampak tudi širše. Tako je bil Veržej prva slovenska vas, ki se je vključila v oddajo srbske televizije Znanje – imanje, kjer so Veržejci s petjem, recitiranjem in z znanjem pustili globok vtis, druženje in pobratenje med krajema Veržej in Grljan pa se je nadaljevalo vrsto let tudi kasneje. Visok kulturni nivo Veržejcev se je kazal tudi v večkratnem gostovanju poklicnih gledališč v Veržeju ter vsakoletnih pohodih na narcisne travnike, kjer so se odvijale kulturne točke za ljudi, ki so prišli od blizu in daleč.

Prosvetno društvo Veržej se je leta 1976 preimenovalo v Kulturno društvo Slavko Osterc. Od takrat nosi ime po domačinu, skladatelju in glasbenem pedagogu Slavku Ostercu, ki so mu Veržejci leta 1963 postavili doprski kip ter uredili spominsko sobo. Od tega leta se v Veržeju redno organizira tudi Osterčev večer, spominski glasbeni večer z vrhunskimi glasbenimi izvajalci.

Kakovostno delovanje društva so v preteklosti zaznamovali številni posamezniki, peščico izmed njih, ki so bili leta in leta motor in gibalo na posameznih ali na vseh ravneh kulturnega društvenega življenja pa vendarle ni mogoče prezeti: Franjo Kozar (prvi predsednik društva, vodja in ustanovitelj mnogih sekcij, zborovodja, režiser, veržejski kronist, ravnatelj OŠ...), Slavko Topolovec (dolgoletni vodja različnih tamburaških zasedb), Zalika Hladnjak (ena izmed ustanoviteljev in vodja prve folklorne skupine v Veržeju, ki je na folklornem področju delovala več kot 35 let), Franček Rozmarič (dolgoletni zborovodja različnim pevskim zasedbam, 20 let aktiven član društva in član ansambla Bele narcise), Janez Ferenc (dolgoletni predsednik in član društva, recitator, glasbenik, humorist, avtor številnih skečev, gledališke predstave Lustracija in tudi avtor knjig Verženske zgodbe in Oglote o Veržencih). To so le nekateri, nedvomno bi bilo potrebno izpostaviti še koga.

Tudi danes ima kultura posebno mesto v srcih Veržejcev. Kulturno društvo Slavko Osterc s svojim delovanjem v današnjem času bogati kulturni utrip domačega okolja, ohranja ljudsko izročilo in ima pomembno socialno funkcijo. Danes je v društvu dejavnih okrog sto članov, ki delujejo v šestih sekcijah: Moška vokalna skupina, Starejša folklorna

skupina, klekljarska skupina Mürske ribice, Vokalna skupina Leščeček, Folklorna skupina Leščeček in Tamburaška skupina Veržej. Sekcije samostojno delujejo vsaka na svojem področju, na večjih kulturnih prireditvah pa svoje moči združijo. Sekcije letno izvedejo veliko krajših nastopov na prireditvah v Veržeju, okolici in tudi širše. Sodelujejo z drugimi društvi in organizacijami ter se udeležujejo območnih, regijskih in državnih srečanj v organizaciji Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti. Samostojni koncerti, podoknice po okoliških krajih, gostovanja v tujino, zabavne prireditve, razstave izdelkov, sodelovanja v projektih, so aktivnosti, ki se zvrstijo pod okriljem Kulturnega društva Slavko Osterc iz leta v leto. Tudi založniška dejavnost, izdaja knjig in biltenov: knjižica z zgoščenko Te je lüšno blo, bilten Naših prvih deset (sekcije Leščeček), knjigi Janeza Ferenc Oglote o Veržencih ter dr. Matjaža Barboa Slavko Osterc – klasik modernizma, je zaznamovala nekaj minulih let delovanja društva. O visoki kvaliteti delovanja Kulturnega društva Slavko Osterc Veržej v teh 130. letih pričajo številna priznanja in pohvale, ki so jih prejeli posamezniki, sekcije oz. društvo. S svojim uspešnim delovanjem, z dosežki in presežki Kulturno društvo Slavko Osterc kot takšno tudi predstavlja Občino Veržej doma in v mednarodnem prostoru. Zato je ob tem visokem jubileju 130-letnici neprekinjenega delovanja Občinski svet Občine Veržej sklenil, da se Kulturnemu društvu Slavko Osterc Veržej podeli plaketa Občine Veržej.

PLAKETO OBČINE VERŽEJ je prejelo PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO BANOVCi ob 120-letnici delovanja društva.

PGD Banovci spada med starejša gasilska društva v Pomurju. V začetku je bilo ustanovljeno društvo skupaj s sosednjo vasjo Grlava, v letu 1935 pa sta društvi nadaljevali vsaka svojo pot. Osnovno poslanstvo društva je skozi zgodovino ostalo nespremenjeno, to je skrb za požarno varstvo in skrb za varnost občanov pred naravnimi in drugimi nesrečami. Razvoj društva je zaznamovan s številnimi prelomnicami, veselimi trenutki in uspehi, kot tudi padci, ki so društvo utrdili in ga naredili še močnejšega. Ker je bilo PGD Banovci dolgo časa edino društvo v Banovcih, je imelo velik pomen tudi pri povezovanju ljudi in zagotavljanju

družbenega in družabnega življenja na vasi. V zadnjih dvajsetih letih je društvo doseglo pomemben napredek na vseh področjih. Pomemben mejnik pri razvoju je bilo ob ustanovitvi Občine Veržej pobratenje s PGD Oplotnica. Prav to društvo je s svojim zgledom dalo dodaten zgled pri delovanju, obenem pa je tudi nesebično pomagalo pri precej ugodnejši modernizaciji in posodabljanju predvsem gasilskega voznega parka. Nabava gasilske avtocisterne, vozila za prevoz moštva, nakup potrebne zaščitne opreme in permanentno usposabljanje gasilcev so samo nekateri uspehi društva. Ob tem jim je uspelo obnoviti gasilski dom, ki ostaja stičišče društvenega življenja na vasi. Prav tako je potrebno izpostaviti delo z mladimi, ki se aktivno vključujejo v delovanje društva. Ob vsem tem ohranjajo najpomembnejšo vlogo pri povezovanju in zagotavljanju družabnega življenja na vasi, saj si brez njihovega organizacijskega vložka vsakoletne prireditve Božična vas Banovci ne moremo predstavljati. Zaradi pomembne vloge pri razvoju in ohranjanju gasilstva, zagotavljanju varnosti občanov in njihovega premoženja, pomembnega prispevka k ohranjanju društvenega in družabnega življenja v Banovcih in vsesplošni odlični vključenosti v delovanje Občine Veržej je Občinski svet Občine Veržej sklenil, da se PGD Banovci ob 130-letnici delovanja podeli plaketa Občin Veržej.

PLAKETO OBČINE VERŽEJ je prejel MIHAEL KOLBL za dolgoletno uspešno delo na področju gasilstva.

Mihael Kolbl se je gasilstvu zapisal že v otroštvu, saj je v gasilske vrste PGD Veržej vstopil leta 1980, pri rojstnih 12 letih. Že leta 1993 je bil izvoljen v Upravni odbor društva, še istega leta pa je bil na izrednem občnem zboru s 25 leti izvoljen za najmlajšega predsednika PDG Veržej v zgodovini. Po nekaj sejah, ko je skušal uveljaviti naprednejše načine delovanja in vodenja društva, je ugotovil, da še ni prišel pravi trenutek za velike spremembe pri vodenju in predvsem razmišljanju v krogu sotovarišev, zato je odstopil z mesta predsednika in prevzel mesto predsednika nadzornega odbora. V letu 2000 je bilo društvo v takšnih težavah, da je bil ogrožen sam nadaljnji obstoj in takrat je ponovno prevzel vodenje društva, okrog sebe pa zbral predvsem mlade gasilce, ki so bili voljni prevzeti odgovornost za bodoči razvoj gasilstva v Veržeju. V treh letih po prevzemu je društvo doživelo pravi preporod, pri čemer so ključno vlogo odigrale organizacijske in vodstvene sposobnosti novega predsednika. Že v letu 2002 je društvo s postavitvijo spominske table obeležilo pomemben dogodek 110-letnice poveljevanja v slovenskem jeziku. Poseben poudarek v tistem obdobju je dajal delu z mladimi, saj se je zavedal, da gasilska organizacija brez naraščaja nima svetle prihodnosti. Tako so spet začele delovati enote mlajših mladincev in pionirjev, za tem pa je bila ustanovljena še ženska desetina. V letu 2006 se je lotil drznega projekta nabave nove gasilske cisterne GVC-16. Ob podpori občine in krajanov Veržeja je društvu v letu 2010 uspelo nabaviti novo gasilsko avtocisterno s popol-

no opremo in jo na svečanosti ob praznovanju 130-letnice delovanja društva tudi svečano prevzeti. Ob približevanju praznovanja 140-letnice delovanja društva v letu 2020 pa se je skupaj s sodelavci lotil še enega izziva, temeljite obnove gasilskega doma v Veržeju. Skrbno načrtovan projekt se je izvajal štiri leta. Ob podpori sotovarišev gasilcev, velikega števila opravljenih prostovoljnih ur, finančni podpori Občine Veržej in krajanov Veržeja mu je uspelo uresničiti tudi ta projekt. Obnovljen gasilski dom tako postaja stičišče za druženje ne le gasilcev, ampak tudi številnih drugih društev in posameznikov naše občine.

To je le del zapuščine Mitja Kolbla. Njegov prispevek k temu, da je gasilstvo v naši občini zgledno organizirano, dobro opremljeno in odlično usposobljeno, je izjemno velik. Prepričani smo, da gasilstvo v Občini Veržej brez njega ne bili bilo enako, predvsem pa ne bi bilo tako razvito, kot je sedaj. Vseskozi si prizadeva povezovati z ostalimi društvi v občini, Gasilsko zvezo Ljutomer ter Občino Veržej in štabom Civilne zaščite Veržej.

Njegovo delo je bilo v preteklosti že opaženo. Poleg številnih gasilskih priznanj in odlikovanj, je v letu 2004 prejel občinsko priznanje. Ker sta se njegovo uspešno delo in doprinos k razvoju gasilstva samo še stopnjevala, je Občinski svet Občine Veržej sklenil, da se Mitju Kolblu za dolgoletno uspešno delo na področju gasilstva in uspešno vodenje PGD Veržej podeli plaketo Občine Veržej.

IZVEDENE AKTIVNOSTI IN TRENUTNO STANJE PO POJAVU COVID-19

Župan Občine Veržej je na podlagi Odredbe o razglasitvi epidemije nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19) na območju Republike Slovenije, 16. 3. 2020 aktiviral Štab CZ Občine Veržej, ki je vsakodnevno komuniciral z županom in zaposlenimi na občinski upravi na področju zaščite in reševanja. Štab CZ Občine Veržej se je od 17. 3. 2020 do 7. 5. 2020 srečal kar sedemkrat in vedno pregledal trenutno situacijo v občini, sprejemal odločitve o ukrepih v občini in nabavah zaščitne opreme. Preklic Sklepa o aktiviranju Štaba CZ Občine Veržej je župan izdal 29. 5. 2020.

Po razglasitvi epidemije so PGD Veržej, Banovi in Bunčani po gospodinjstvih občine raznosila dopis, v katerem je župan nagovoril občane o pojavu širjenja koronavirusa in jih pozval k upoštevanju ukrepov za preprečevanje širjenja virusa. Vsa tri gasilska društva so bila vedno na razpolago in so občanom po gospodinjstvih kar trikrat raznosila obvestila ter zaščitne maske za večkratno uporabo.

Razmere v državi, ob epidemiji korona virusa, so se neprestano, iz ure v uro spreminjale in za izvedbo nujnih javnih in družbeno koristnih nalog pomoči najbolj ogroženim je bila vzpostavljena občinska baza prostovoljcev. Na poziv se je odzvalo 10 prostovoljcev.

V Občini Veržej je bilo potrjenih 7 oseb okuženih z virusom COVID-19, nobena oseba zaradi predmetne bolezni v Občini Veržej ni umrla. Občina je bila ves čas v kontaktu z okuženimi, jim nudila pomoč in jim prisluhnila ob njihovih težavah pri premagovanju virusa. Žal pa vodstvo občine in štaba CZ nista imela nobenih uradnih informacij glede okuženosti in morebitnih sprejetih ukrepov in zaradi neinformiranosti se je pojavljala cel kup dezinformacij, ki bi lahko bile škodljive.

Ker s strani Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje (URSZR) ob razglasitvi pandemije ni bilo možno

prejeti zaščitne opreme, se je občina nabave zaščitne opreme (zaščitnih mask, razkužil za roke in čiščenje površin, ter rokavic) lotila že takoj 17. 3. 2020, tako, da je ves čas epidemije sama in skupaj z URSZR nabavljala in zagotavljala zaščitno opremo podjetjem in javnim zavodom v občini Veržej, ki v času epidemije niso zaprla svojih vrat. Na pobudo občanov se je občina lotila akcije šivanja zaščitnih mask za večkratno uporabo, na katero se je s pomočjo gospe Sonje Šterman odzvalo veliko število ljubiteljev šivanja. V akciji, ki je potekala meseca aprila je bilo zašitih 1.200 mask, vsako gospodinjstvo je prejelo 2 maski, v akciji meseca maja pa so prostovoljci zašili še dodatnih 530 mask, nekaj teh mask je še na zalogi in jih lahko prevzamete na občini. Občinska uprava in Štab CZ sta po poslovnih subjektih v občini preverjala stanje in potrebo po zaščitnih sredstvih in jih po potrebi tudi opremljala z zalogami CZ.

Skupno stanje razdeljene zaščitne opreme na občinski ravni v času od 13. 3. do 1. 6. 2020:

Maska kirurška (kos)	Maska FFP1 (kos)	Maska FFP2 (kos)	Maska šivana pralna (kos)	Rokavice latex/nitril (kos)	Razkužilo za roke 500 ml (kos)	Razkužilo za površine Ekocid (kg)
550	4	3	1400	500	6	2

Občina in štab CZ sta bila vsakodnevno povezana z URSZR Murska Sobota, ki je odgovorne na dogajanje redno in dovolj hitro obveščala, dajala napotke in navodila ter zagotavljala zaščitno opremo. Občine so morale URSZR vsakodnevno oddajati poročila o stanju v občini, potrjenih okužbah, potrebni zaščitni opremi, nabavi in oddaji zaščitne opreme.

Vesna Ficko, Občinska uprava Občine Veržej

Foto: Janko Fellic, pexels.com

APARTMAJSKEGA NASELJA »SUNRISE BANOVCI«

V mirnem okolju daleč od betonskih blokov, ob reki Muri leži majhna vasica Banovci, kjer živijo prijazni ljudje in vam je narava tako rekoč podarjena v dlan. V samem centru vasi se nahaja novo lepo urejeno apartmajsko naselje »SUNRISE BANOVCI«, ki je od Term Banovci oddaljeno le krajši sprehod ob pogledu na lepo urejene domačije, katere vam ponujajo raznovrstne domače specialitete (domače vino, zelenjavo z vrta, domačo tunko, med,...).

INVESHER d.o.o.

A P A R T M A J I
SUNRISE BANOVCI

Naši začetki segajo že v daljno leto 2007, ko smo začutili prvo priložnost v turizmu. Takrat smo začeli ponujati prvi apartma in sčasoma ugotovili, da je v turizmu potencial, v katerega se splača vlagati. Tako smo leta 2015 začeli z gradnjo prve faze apartmajskega naselja »SUNRISE BANOVCI«, nato pa smo v letu 2018 zgradili še drugo fazo naselja. V začetku letošnjega leta smo razširili našo ponudbo z luksuznima sobama s savno in jacuzzijem za razvajanje v dvoje. Da se bodo naši gostje še bolj razvajali in začeli dan z okusnim zajtrkom, bomo v kratkem začeli ponujati nočitve z zajtrki. V mesecu juniju smo odprli kavarno, kjer lahko uživajo ob jutranji kavici, ob toplih poletnih večerih pa se bodo lahko podružili ob žlahtni kapljici prleškega vina in sladkih koktajlih.

Vse foto: Sunrise Banovci

MOJA OBČINA.SI – KJER POROČATE TUDI VI

Ljudje pišemo zanimive zgodbe, zaradi katerih je vsak kraj edinstven. Vsak občan je soustvarjalec lokalnega utripa, zato vabljeni, da začnete tudi vi poročati o aktualnem dogajanju vaše občine na spletnem medijskem portalu MojaObčina.si Veržej (www.mojaobcina.si/verzej).

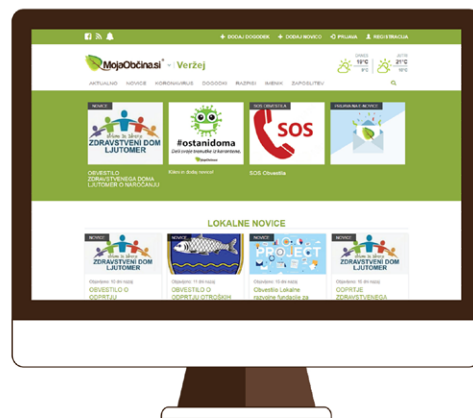
Objavljanje na portalu je omogočeno posameznikom ter društvom in ostalim neprofitnim organizacijam in je zanje tudi brezplačno! Več kot je avtorjev, večja je pokritost tematik v vaši občini, kar je velika prednost, saj se na ta način obvešča tudi o tistem dogajanju, ki bi sicer lahko ostalo prezrto, a daje vaši občini poseben čar!

Danes, ko se nahajamo v posebnih razmerah in ko je življenje v marsikaterih vidikih precej omejeno, se na prvi pogled morda zdi, da se nič ne dogaja, a vendar ... se dogaja! Poročanje niso le navadne novice, saj lahko pripravite zanimive intervjuje, (foto)reportaže, pesnitve, video in avdio posnetke in podobno! Poleg novice je možno objaviti dogodek, če ga organizirate, pri tem pa ni važno, ali se odvija na fizični lokaciji ali na spletu.

Portal MojaObčina.si Veržej je vaš medij. Vi ste tisti, ki najbolje poznate svoj kraj. Povežite se s sokrajani in s svojimi objavami prispevajte k pisani podobi vašega kraja!

Moja zgodba. Moj kraj.

 MojaObčina.si | Veržej

Pridruži se svoji lokalni skupnosti na spletu:
www.mojaobcina.si/verzej

VABILO K SOUSTVARJANJU O TURIZMU

Dopustovanje 2020: Razširite glas o vašem kraju

Vsak kraj ima svojo edinstveno zgodbo, vendar smo ljudje tisti, ki jih pišemo. Vsak občan je soustvarjalec lokalnega utripa, zato vabljeni, da začnete tudi vi poročati o aktualnem dogajanju vaše občine na spletnem medijskem portalu MojaObčina.si Veržej (www.mojaobcina.si/verzej).

Objavljanje na portalu je omogočeno posameznikom ter društvom in ostalim neprofitnim organizacijam in je zanje tudi brezplačno! Več kot je avtorjev, večja je pokritost tematik v vaši občini, kar daje veliko prednost, saj se na ta način obvešča tudi o tistem dogajanju, ki bi sicer lahko ostalo prezrto, a daje vaši občini poseben čar!

V današnjih posebnih razmerah, ko nam je potovanje omejeno, turizem pa ohromel, res kaže, da bomo poletje 2020 preživeli znotraj meja naše male domovine. Ta kljub svoji majhnosti popotnikom ogromno ponuja, zato letos s pomočjo portala MojaObčina.si Veržej spodbujamo lokalni turizem v Sloveniji. Pri tem se še kako zavedamo, da je beseda domačina zlata vredna.

Odlične ideje za pohajkovanja in najbolj ažurne informacije iz vaših koncev lahko podate prav vi, saj sami najbolje poznate svoj kraj in veste, po čem izstopa. Predlagajte ljudem, kam vse se lahko odpravijo na izlet z družino ali v dvoje, v katerih aktivnostih naj se preizkusijo, katero novo

Foto: M. Suhoveršnik

izletniško točko naj obiščejo ali pa poročajte o svojem obisku zanimive lokalne znamenitosti.

Kreativnost je več kot dobrodošla, saj lahko pripravite tudi zanimive intervjuje, (foto)reportaže, pesnitve, video in avdio posnetke in podobno! Poleg novice je možno objaviti dogodek, če ga organizirate, pri tem pa ni važno, ali se odvija na fizični lokaciji ali na spletu.

Portal MojaObčina.si Veržej je vaš medij. Razširite zgodbe iz vaše občine in prispevajte k lokalnemu turizmu!

LIZBONA JE MOJ DRUGI DOM

Agnes že 3 leta živi in dela v portugalski prestolnici, v Lizboni. Rojeno Veržejko, ki je pred kratkim dopolnila 30 let, je pot na skrajni jugozahod Evrope ponesla po končanem študiju germanistike v Mariboru. Z njo smo se pogovarjali o življenju 'tam gori' in kaj priporoča, če jo obiščemo.

Študirala si germanistiko v Mariboru, kdaj si končala študij in kam te je pot zanesla po tem?

Študirala sem germanistiko v Mariboru in študij uspešno končala z diplomom. Ko sem diplomirala, me je ena od takratnih profesorov vprašala, če si želim nadaljevati študij z magisterijem. Ta opcija zame ni prišla v poštev, saj sem že leto prej vedela, da po diplomi želim v tujino, na Portugalsko.

Zakaj Portugalska? Kdaj si se preselila tja?

Portugalsko sta mi približala dva prijatelja – prvi, tudi bivši študent nemščine, mi je predlagal, naj poskusim srečo na Portugalskem, ker se je tudi sam že prej preselil tja. Druga prijateljica pa se je tja preselila eno leto pred mano in mi je ves čas govorila naj pridem, kako fino je življenje tam, kako super je življenje v Lizboni. Tako sem se najprej odločila, da jo samo obiščem. To se je zgodilo v juniju 2017.

Pri njej sem ostala celih 10 dni in se v Lizbono tudi zaljubila. Takrat sem bila odločena, da je to to, da hočem na Portugalsko, v Lizbono. Avgusta sem se prijavila na delovno mesto in dobila službo, ko sem uspešno zaključila vse intervjuje. Uslužbenka na kadrovske mi je rekla, da moram priti v Lizbono v nekaj dneh, da moram čimprej začeti z uvajanjem. Tako sem po štirih ali petih dneh po klicu že bila na letalu za Lizbono.

Kaj delaš?

Delam v pisarni, pisarniška dela, delo s strankami itd. Delamo za veliko znanih svetovnih podjetij.

Kakšno je življenje na Portugalskem? Iz družbenih omrežij je videti, da si se že kar privadila, ti je všeč?

Portugalska je ... čarobna. Vreme je lepo in toplo, sonce sije skoraj vsak dan. Živim v centru Lizbone in nimam daleč do plaže, do oceana. Kaj si človek želi lepšega? Tega ne moraš primerjati npr. z življenjem v Ljubljani. Ko nisem v službi, lahko prost dan izkoristim na peščeni plaži ob oceanu, ali pa grem tja po službi, ko hitreje končam z delom. Privadila pa se sem, oh, pa še kako. Portugalska me je očarala iz vseh možnih pogledov.

Se življenje v prestolnici razlikuje od podeželja?

Življenje v prestolnici se zelo razlikuje od podeželja. Na podeželju nimaš veliko možnosti za različne načine preživetja prostega časa, tukaj jih imaš zelo veliko.

V tem pogledu Lizbono lahko primerjam z Ljubljano, ki je tudi prestolnica. Čeprav je zame trenutno Ljubljana nekako podeželsko mesto, če jo primerjam z Lizbono. Če

Foto: osebni arhiv

hočeš na plažo, moraš iz Ljubljane. Živeti ob oceanu je vseeno drugače. Več je možnosti druženja z ljudmi. Na plaži, na različnih krajih, na razgledih, ki se jim reče miradouroti itd.

Kako ste živeli v času epidemije?

Epidemija je kar lepo prizadela Portugalsko, ampak ni bilo velikega strahu. Na začetku ja, kasneje se je pomirilo.

Družili se nismo nič, delati smo začeli od doma, od koder še vedno delam. Dva meseca smo se družili le po kameari. Zdaj je življenje že bolj vsakdanje, s prijatelji smo se spet začeli družiti, spet skupaj preživljamo veliko časa. Vseeno še nimamo toliko svobode, kot jo imate v Sloveniji, pri nas imamo še zmeraj ukrepe.

Je bil razmah koronavirusa na Portugalskem velik?

Na Portugalskem smo imeli veliko primerov okužbe, kakor tudi smrtnih žrtev. Ampak smo boljše ravnali kot npr. sosednja Španija. Boljše smo se znali izogniti velikemu številu, o čemer je pisalo tudi zelo veliko tujih medijev, da država zelo dobro ravna v času epidemije. Tudi testiranje na število prebivalcev smo imeli več kot preostale države.

V čem se ti zdi, smo Slovenci in Portugalci najbolj različni in v čem smo si najbolj podobni?

Življenje na Portugalskem je počasno, ljudje so zelo

sproščeni in niti malo ni podobno našemu načinu, tempu življenja. Pri nas bi vse na hitro – ko greš v trgovino, ti npr. prodajalka po hitrem postopku zaračuna blago, na Portugalskem si dajejo čas, kar mi je na začetku bila zelo velika ovira, ker nisem tega bila navajena, ampak sem se sčasoma privadila.

Ko sem še hodila v službo, z metrojem, vlakom... Portugalcem se ne mudi, počasi hodijo po stopnicah, prestopajo. Mene pa noge vedno nesejo kar hitro, ker sem tega navajena.

Zelo radi hodijo tudi v restavracije s prijatelji in družino. Tukaj so restavracije zmeraj polne, ni enako kot pri nas. Večerje imajo zelo pozne, vedno po dvajseti uri, ker ima takrat družina čas po delovnem dnevu biti skupaj.

Portugalci so zelo pridni in delovni ljudje, delajo tudi na vse praznike, ni kot v Sloveniji, da so npr. za veliko noč vse trgovine zaprte. Delajo na praznike, seveda s skrajšanim delovnim časom in vse nedelje, vsak dan.

Slovenskemu turistu, ki se odpravlja na Portugalsko moraš dati nasvet – kaj naj si obvezno ogleda?

Bom rekla samo za Lizbono, ker je Portugalska velika. Jaz sem tukaj tri leta in si še moram od preostalih delov države kar nekaj ogledati.

Priporočam let v Lizbono iz Dunaja, sploh za Prleke, ker ni daleč, in vsak dan imajo direktne povezave z Lizbono in nazaj na Dunaj.

V Lizboni priporočam, da si najprej ogledate stari del mesta z gradom, ki se imenuje 'Castelo de S. Jorge'. Resturadores in Rossio je trg z zelo lepo železniško postajo, ki si jo nujno mora fotografirati vsak turist. Ob ogledu Lizbone boste uživali ob pogledu na čudovite barvne ploščice, ki krasijo številne stavbe in se imenujejo 'azulejo'. Z 'Miradouro de Santa Catarina' imate prav tako lep razgled na Lizbono in čez most, še posebej ob sončnem zahodu, tu pa je tudi muzej 'Convento do Carmo', kjer si lahko ogledate gotske razvaline.

Nujno se nekje morate ustaviti na kavi, zraven naročite 'ginjinho'! To je zelo znan liker iz višenj. Poskusiti morate

tudi njihovo najbolj znano sladico 'Pastéis de Nata', jajčno-smetanovo pecivo narejeno iz listnatega testa. Najbolj znani z dolgoletno tradicijo so 'Pastéis de Belém', ki jih dobite samo v Belému.

V novem delu Lizbone, si lahko ogledate najdaljši most v Evropi, Vasco da Gama, ali se podate na ogled novega mestnega jedra z gondolo. Na Orientu se nahaja tudi eden najlepših akvarijev, ki se imenuje 'Oceanário de Lisboa.'

Lizbona je polna mediteranskih majhnih ulic. Če ste zabavljači, morate v večernih urah nujno na Bairro Alto, kjer je zelo veliko majhnih barov in se ljudje zabavajo na ulicah.

Priporočam vam, da greste do Beléma, kjer si morate ogledati cerkev 'Igreja Santa Maria de Belém' in samostan 'Jerónimos Monastery', 'Belém Tower', znameniti srednjeveški utrjeni stolp, ter spomenik 'Padrão dos Descobrimentos' in tam poizkusite že prej omenjeno pecivo.

V predelu Cais do Sodré se z ladjico oz. trajektom odpeljete čez reko, na drugi konec, Almado, kjer si iz Cristo Rei nujno morate ogledati Lizbono iz drugega brega reke. Imate zelo lep razgled na celotno Lizbono in most '24 de Abril'.

Če imate čas, vzemite vlak do Sintra, kjer imate zelo veliko gradov in narave, ter si ogledate plemiški biser Portugalske. Ker je gradov res veliko, priporočam obisk vsaj najbolj znanega gradu 'National Palace of Pena' in meni zelo zanimivega 'Quinta de Regaleira'. Priporočam tudi, da greste do obmorskega mesta Cascais in na najbolj zahodno točko kontinentalne Evrope, na rt 'Cabo Da Roca'. Zelo boste uživali ob prelepem razgledu na ocean.

Če imate v krvi vsaj malo surfarske žilice, ste profesionalci ali pa se le želite preizkusiti v surfanju, Portugalska ponuja zelo veliko plaž za surfanje.

Kakšni so tvoji načrti za prihodnost? Se vračaš v Slovenijo?

Velikih načrtov za prihodnost nimam, sem pa prepričana, da si želim ostati tukaj, ker me je Lizbona in nasploh Portugalska očarala v vseh možnih pogledih. Tukaj se odlično počutim, zato zaenkrat nimam načrtov, da bi se vrnila nazaj v Slovenijo.

Vito Šadl

ROKA USTVARJA, SNUJE SRCE

Rokodelstvo je pomemben člen kulturne dediščine vsakega naroda. V preteklosti si je človek izdelal številne izdelke, da si je olajšal vsakodnevno delo ali si z njimi oplešal svoj bivalni prostor. Pri tem je uporabljal naravne materiale, ki mu jih je nudila okolica, za kvalitetnejšo izdelavo pa je razvijal tehnike dela, ki so se prenašale iz roda v rod. Tako je rokodelstvo postalo specifično za vsako geografsko področje posebej. Nekatera znanja in spretnosti so se prenesla vse do danes, nekatera so žal izumrla skupaj z rokodelci – mojstri. Tista, ki so se ohranila, so danes osnova za rokodelsko dejavnost številnih rokodelcev, ki znanje svojih prednikov tkejo v tradicionalne in sodobne izdelke rokodelstva. Takšni izdelki so edinstveni, enkratni in izražajo pridnost rok, dušo preteklosti in srce ustvarjalca.

V Veržaju se rokodelstvo ohranja in prenaša v sklopu treh organizacij – Rokodelski center DUO Veržej, ki deluje znotraj Zavoda Marianum, je regionalna organizacija, ki skrbi za povezovanje in ohranjanje rokodelstva za celotno Pomurje, s svojim delom pa se povezuje tudi z ostalimi rokodelskimi centri v Sloveniji, ki se skupaj trudijo izboljšati položaj rokodelstva v današnji družbi. Na lokalni ravni za razvoj rokodelstva skrbita dve društvi – Društvo upokojencev Veržej, v sklopu katerega deluje sekcija za ročna dela in KD Slavko Osterc Veržej, v sklopu katerega deluje klekljarska sekcija Mürske ribice. V obeh omenjenih društvih se družijo posameznice in posamezniki, ki s svojim delom opravljajo pomembno nalogo ohranjanja znanj in spretnosti, ki so se jih naučili od svojih prednikov, svoje znanje pa vedno znova nadgrajujejo s sodobnimi trendi rokodelske dejavnosti. Tu vsekakor velja izpostaviti družino Šterman – kar je tudi posreden dokaz, da se ljubezen do ročnega dela najbolje prenaša v družini – saj obe sekciji vodita »Štermanovi« - mama Štefka sekcijo znotraj društva upokojencev in hči Tatjana (sedaj Prelog) sekcijo Mürske ribice. Strokovno jima pomaga Sonja Šterman (hči, oz. sestra), ki s svojo neverjetno energijo in ustvarjalnostjo sicer rokodelsko dejavnost uspešno vpleta tudi med študente, ki se z njo srečujejo na Fakulteti za strojništvo. Aktivni člani obeh društev vršijo pomembno družbeno nalogo – svoje znanje in spretnosti radi pokažejo v obliki razstav izdelkov, sam proces dela pa prenašajo na mlajše znotraj svojih družin in na predstavitvenih delavnicah.

Rokodelci, ki se trudijo, da bi s svojimi izdelki polepšali dan številnim obiskovalcem naše lepe občine in lokalnim prebivalcem, pri tem pa si povrnili vsaj osnovne stroške izdelava in še kakšen evro zraven, delujejo večinoma kot ponudniki osebne dopolnilne dejavnosti. Tak status jim omogoča, da svoje izdelke tudi prodajajo.

- **Marjeta Kosi** izdeluje predvsem voščilnice, prte, slike.
- **Janja Stranjšak** ustvarja iz odpadnega blaga.
- **Janja Antolič** deluje na različnih področjih, v zadnjem času pa jo je prevzela predvsem glina.
- **Urška Ambrož** je zaposlena lončarka v RC DUO Veržej, kjer predaja svoje znanje na različnih tečajih, prav tako pa izdeluje sodobne lončarske rokodelske izdelke. Ivan Kuhar

Janja Antolič

Janja Stranjšak

Izdelek Janje Antolič

Marjeta Kosi

Urša Ambrož

Izdelki Marjete Kosi

Izdelki Urše Ambrož

Mürske ribice

DU Veržej

MATEJIN KAOTIČEN DAN!

Ob petih sen zbudila še fsa zakinkana,
hitro po tablete sen v dnevno sobo šla.

Tri sen dol požrla, se je ena stovila,
te pa sen se skoro jaz zagutila.

Pomalen s pidžame vün potegnen se,
v kopalnici sen vzela glavnik si v roke.
Podočki glejan v špegel, si rečen dober den,
naenkrat mi s stroja v bono spodne fen.

V kühji vün potegnen z gredence džezvo si,
te pa pipo odpren, vode mi sfali.

Jebenti, sen si rekla, ka še gnes fse bo,
samo vmiri živce, na bojše de ti šlo!

Računalnik sen vužgola, gor na youtube šla,
lepo pesen sen si zapopevala.

Uživala sen v glasbi, sproščala sen se,
te pa računalnik se mi vgasna je.

Ka pri milen vrage še zgodilo se bo,
na glos sen se zadrila, tak več nede šlo!
Na kavč sen dol se fsela, možgone šaltala,
te pa sen odločno na glos povedala:

"Nič na sveti nemre ti dneva vničiti,
s svojin si nasmehon vedno lepa ti.
Svojo dobro voljo deliš z drugimi,
ka bili bi s toboj vedno srečni fsi.
Mateja, ti si borka, si puna upanja,
vedno dobre volje, pozitive vsa.
Zaj pa se obleči, lepo zrihtaj se,
v avto skoči notri, na lepše pelaj se."

Mateja Pučko

LEPI ČASI

Kje zdaj ste lepi tisti časi,
ko bil sem deček sedmih let?
Takrat sem vodil svojo čredo
na pašo v gozd šumeč.

Tam sem piščalke iz vrbe rezal
in piskal nanje celi dan.
Postavljal mlinčke ob potoku,
ki niso zmleni nič nikdar.

Zdaj potok se posušil je,
gozd lepi ves zarasel že.
Obraz se moj nagubal je,
ostal pa je spomin na vse.

Ludvik Brunec

BUFET!

V bufet sen stopa notri, sen reka dober den!
Špricar, sen se zdrja, ploča bon ga fsen.

V koti sen sparkera svojo trdo rit,
pajdoši sen se zdrja, hodi k meni pit.

Prvi špricar vlela brzinsko v sebe sva,
te pa sen ga pita, či va kortala.

Prvo rundo hitro zrihta sen ga jas,
hvala bogi reša me je pikov as.

Dobro nama teklo po guti vino je,
sen kelnarci se zdrja, prinesi nama še.
Ruknilo me redno v keblačo moja je,
sen skoča na pecikl, pomalen pela se.

Pijan sen se voza po cesti sen pa to,
za menoj se na plovo je nekej zblisnilo.
Pedole sen zakurbala, ka bi vujša še,
te pa mi pecikl v komo spadna je.

Je fudača porina hitro mi v roke,
besno se je zdrja, pihni keko gre!
Toti trije litri so koštali me,
od zaj napre bon dale jabi pija še.

Mateja Pučko

SPOMIN NA MLADOST

Spominjam se let iz mladosti,
ko bil sem še majhen pastir
in pasel sem krave ob Muri,
tam srečen jaz vedno sem bil.

Sedel sem na bregu ob Muri
in gledal sem bistro vodo,
kako se je mimo valila,
vrtinci jo spreminjali so.

Najlepše bilo je spomladi,
ko gozd je že ves zelenel
in štorklje so spet se vrnile
v prelepi prijazni Veržej.

Poleti kostanji orjaški
nam dajejo senco in cvet,
kjer fantje so zbrali se vaški
ob toplih poletnih nočeh.

Tu pesem najlepša se poje,
odmeva v daljavo in noč,
dekletom in mamicam našim
za mirno lahko noč.

Ludvik Brunec

JERICI

Smo v Postojno se podale,
da bi naj kmetico izbrale,
kraške jame svet spoznale
in ga občudovale.

Stalagniti, stalaktiti,
kapniki prečudoviti,
biseri se v njih bleščijo,
rišejo ti domišljijo.

Tudi če ne boš kraljica,
za nas vedno boš ti
NAJ KMETICA.

Terezija Marinič

RIBIŠKA

Prlekija, kjer globoka so jezera,
ribniki, potoki,
vmes pa teče Mura, Drava –
ribičem lovišča tu so prava.

Ko v jutru sončnem zazreš se na obalo,
biserno jezero ribičem je ogledalo.

Voda tu je mirna, ni deroča,
za ribiče je pomirjajoča.

Valovi Mure božajo amure
in ostale druge ribe,
za njih potrebne dolge
ribiške so šibe.

Drava, to je reka prava,
ob njej čista je narava.
Nad njo ptički žvrgolijo,
v njej pa ribe mrgolijo.

Življenja tu je vir,
za ribiče je pravi žir.

Pri potoku,
kdor je prvi,
stoji na brvi,
najraje tam prijemajo postrvi.

Pomembno ni, če ulov je dober ali slab,
če ribiču ušla je ščuka ali krap,
če je voda mirna
ali če mimo njega dirja,
v primeru vsakem živce mu pomirja.

Ciril Belec

GASILSKA

Smo v gasilskem društvu
ali pa za koga to je služba,
pri požaru ali na zabavi,
odlična vedno mi smo družba.

Mi gasilci se ne hvalimo,
skupaj vedno sodelujemo,
imetja in življenja mi rešujemo.

Če se vname samo slama
ali kakšna vila,
mi gasilci, to je sila,
cisterne aktiviramo, pohitimo,
v kratkem času ogenj pogasimo.

Vsi gasilci vesele smo narave,
zato vedno prave
naše so zabave.

Obleko, ko gasilsko si oblečemo,
podnevi ali pa ponoči,
tako nas žeja muči.

Nam gasilcem vino daje moč,
ob pravem času, skoraj vedno,
pridrvimo na pomoč.

Ne vem, če mesec sveti,
ko z zabave gasilske pozno grem domov,
ali pa tam gori na gori gori.

Ciril Belec

KRISTINI

Drobna, vedno nasmejana,
polna energije, vedno je
pripravljena na bedarije.

Ko pa gre za resno stvar,
je ta pravi gospodar.

Če turisti zaželiyo si sladice,
Tina speče kvasenice,
krapci ajdovi za dar,
ki bi jedel še ga car.

Terezija Marinič

Vrtec

OB KONCU ŠOLSKEGA LETA

Šolsko leto se je zaključilo. Zaključne prireditve žal nismo izpeljali, smo pa se kot vsako leto za konec odpravili na sladoled. Nekateri otroci se za vedno poslavljajo od vrta in bodo septembra prestopili šolski prag. Želimo jim prijetne počitnice in vse dobro ter uspešno na novi poti, vrtec pa jim naj ostane v lepem spominu.

Vzgojiteljice starejše skupine

Vse foto: Arhiv OŠ Veržej

Šola

POUK NA DALJAVO

Letošnje šolsko leto je bilo v več pogledih posebno, zagotovo pa ga bo najbolj zaznamovalo obdobje, ko smo pouk izvajali na daljavo. Pandemija, ki je zajela cel svet, je pustila posledice v našem vsakdanu. Tudi na področju izobraževanja. Vsi smo se morali hitro prilagoditi na novo realnost – tako učenci kot učitelji. Na OŠ Veržej smo vzpostavili izvajanje pouka na daljavo preko skupnega navideznega oblaka, kjer smo učitelji nalagali razlage, naloge in opravila za učence, ki so si jih dnevno snemali. Svoje delo so pošiljali nazaj v pregled učiteljem. Iskali smo poti eden do drugega – preko e-pošte, e-učilnic, socialnih portalov, telefonov ... z željo, da bi ostali čim bolj povezani in bi pouk potekal kar se da nemoteno. Pri tem smo bili včasih bolj, drugič manj uspešni. Najbolj se bo naša uspešnost pokazala v naslednjem šolskem letu – upamo le, da ne bo še kakšna nevšečnost ponovno omejila izvajanje pouka. Naj nekaj priloženih fotografij ostane le lep spomin na to obdobje!

Ivan Kuhar

Nik Osterc

Maj Kovačič

SLOVO DEVETOŠOLCEV

*Majhen je deček obstal
pred velikim razpotjem.
In je gledal in je iskal,
kod prava zanj pot je.*
(T. Pavček)

Zaključek devetletnega šolanja je za vsakega učenca prelomen in nepozaben dogodek. Letošnja zaključna slovesnost devetošolcev OŠ Veržej je bila malce drugačna zaradi razmer trenutnega časa.

Devetošolci so se od osnovne šole poslovili v ponedeljek, 15. 6. 2020. V kulturnem programu so se predstavili z recitalom Raznolikost, v katerem so razmišljali, da je vsak izmed njih unikatni, edinstveni in drugačen. A kljub raznolikosti so naredili veliko, ker so se tako odločili in to hoteli. Razmišljanje so popestrili z glasbenimi točkami. Celoten program pa so zaobjeli s spomini na prvi šolski dan in na vsa ostala leta šolanja.

Poleg razredničarke sta zaključnemu razredu uspešno srednješolsko pot zaželela tudi ravnateljica, ga. Marija Ferenc in župan Občine Veržej, g. Slavko Petovar.

Razredničarka in ravnateljica sta podelili učencem spričevala, pohvale in priznanja za dosežke na različnih tekmovanjih. Župan pa je vsakemu učencu podelil državno zastavo in štirim učencem posebno priznanje »županovo petico« za doseženo znanje v vseh razredih osnovne šole. Prejemniki tega priznanja so: Maša Škrget, Nuša Senčar, Rene Raj in Nejc Klemenčič.

Vse foto: Arhiv OŠ Veržej

Športni pedagog, g. Tone Šterman, je razglasil športnico in športnika šole. V letošnjem šolskem letu sta ta laskavi naslov dobila prav devetošolca Nuša Senčar in Rene Raj.

Prisrčna hvala vsem, iskrene čestitke in srečno v življenju, dragi devetošolci.

Razredničarka Zalika Horvat

ZADNJI ŠOLSKI DAN NA OŠ VERŽEJ

Vsredo, 24. 6. 2020, smo tudi na OŠ Veržej v tem šolskem letu še zadnjič prestopili šolski prag.

Devetošolci so se od nas poslovili že nekaj dni prej, kot je to v navadi. Tudi oni letos malo drugače.

Zaključuje se eno od najnapornejših šolskih let. Učenci in učitelji smo tako rekoč čez noč bili postavljeni pred nove izzive. Epidemija nikogar od nas ni pustila ravnodušnega. Nekaterim je bil čas pouka na daljavo bolj všeč, spet drugim malo manj. Vsekakor pa smo vsi skupaj pripluli do konca.

V zraku je bilo veselje in dobra volja, saj smo pričakali zadnji šolski dan in z njim začetek počitnic. Dan, ki ima v srcu vsakega učenca posebno mesto, saj jim prinaša brezskrbne počitniške dneve.

Še preden pa smo se dokončno poslovili smo preko šolskega radia obeležili prihajajoči slovenski državni praznik.

25. junija 1991 je slovenska skupščina sprejela deklaracijo o neodvisnosti Slovenije in temeljno ustavno listino o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije.

Dan državnosti je slovenski državni praznik, ki se ga praznuje 25. junija, in je dela prost dan v Republiki Sloveniji. Obeležuje spomin na 25. junij 1991, ko je Slovenija formalno postala neodvisna. Na ta dan sta bili sprejeti Deklaracija o neodvisnosti Slovenije in Temeljna ustavna listina o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije, sicer slavnostno razglašeni naslednji dan, 26. junija, na Trgu republike v Ljubljani.

„Danes so dovoljene sanje. Jutri je nov dan!“ To so bile besede prvega slovenskega predsednika Milana Kučana ob razglasitvi samostojnosti in neodvisnosti Slovenije junija 1991. Kučan je med drugim govoril, kako z rojstvom dobi človek pravico do sanj, z delom pa pravico, da zbližuje življenje in sanje. Slovenci so z ustanovitvijo končno postali nacija. Slovenija zato praznuje dan državnosti 25. junija.

Vanja Mladenovič

Dom

»KORONAČAS« 4. VZGOJNE SKUPINE

Naš "koronačas" smo v 4. vzgojni skupini preživljali precej aktivno in dinamično. Poleg učnih obveznosti, smo veliko pozornosti namenili tudi raznim kulinaričnim izzivom, gospodinjskim opravilom, rekreaciji, ustvarjanju in iskanju stika z naravo ter samim s seboj. Čeprav je bil to čas, ko smo bili precej oddaljeni drug od drugega, nas je po drugi strani povezal, saj smo se ob ponovnem nadaljevanju rednega pouka zelo razveselili družbe drug drugega in z velikim zanimanjem prisluhnili raznim dogodivščinam, ki smo jih v tem "koronačasu" doživeli.

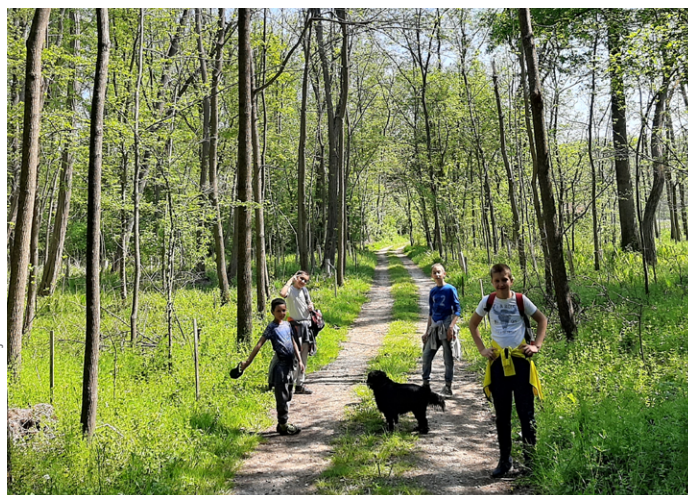
Vzgojitelji in otroci 4. vzgojne skupine

ODKRIVANJE GOZDNIH ZAKLADOV OB MURI

Tudi v času prvomajskih počitnic smo za naše otroke, ki so trenutno nastanjeni v zavodu, izvajali različne zanimive dejavnosti, s čimer smo aktivno preživeli prosti čas. Tako smo med drugim raziskovali čudovite gozdne kotičke v občini Veržej, poiskali znamenito narciso oz. po domače "fünkešnico", ki trenutno lepša verženske travnike, spoznali legendo o lešččeku - varuhu narcis, se podili za psičko Luno, si privoščili koncert ptičjega orkestra, igrali gozdni bingo in se rokovali z mimoidočimi žabicami. Prehodili smo veliko kilometrov, vendar se je splačalo. Narava nas je vedno znova presenetila in pustila brez besed.

Vse foto: Arhiv OŠ Veržej

PRLEŠKA GIBANICA

V soboto, 13. 6. 2020, je Društvo Kelih v Križevcih pri Ljutomeru organiziralo državno tekmovanje v pripravi tradicionalne prleške jedi »Prleška gibanica«. Tega sta se udeležila tudi vzgojiteljica Jasmina Lubi in Amadej K. P.

Izdelave sta se lotila takoj po zajtrku, saj je bilo treba gibanico na ocenjevanje dostaviti do 11. ure. Najprej sta naredila vlečeno testo, v času ko je testo počivalo, pa sta pripravila še skutin in smetanov nadev ter si pripravila delovno površino in glinen pekač. Amadej je sledil navodilom vzgojiteljice in sam pripravljala gibanico. Najprej je razvlekel testo čez pekač, ga razrezal na 8 enakih delov, nato pa je na vsako plast nadeval skuto in smetanov nadev.

Ko je bila gibanica po dobri uri pečena, sta še vročo odnesla na ocenjevanje, kjer jo je ocenila tričlanska strokovna komisija. Ocenili so 24 gibanic. Med tekmovalci je Amadej bil najmlajši. Nista bila med prvimi tremi, sta pa vseeno spekla preverjeno zelo okusno »Prleško gibanico«. Če bi kdo želel recept, pa najboljšo, da vpraša kar Amadeja, ki vam ga bo z veseljem povedal.

LITERARNO USTVARJANJE V KORONAČASU

Med vsemi šolskimi obveznostmi, smo otroke tudi v »koronačasu« vzpodbujali k literarnemu ustvarjanju. Pisali so o ljubezni, prijateljstvu, zdravnikih...

TEDENSKA LJUBEZEN

Takoj sem se zaljubila.

Že v ponedeljek.

Takoj sem se zaljubil.

Že v torek.

V sredo so nama

vsi zavidali

najino ljubezen.

V četrtek mi je bil zoprno.

V četrtek mi je bila grozna.

V petek sva končala.

V soboto jo pogrešam.

Pa ne priznam.

V nedeljo ves dan

gledam v telefon.

Mogoče mi bo pa

poslal srčka

in

nasmeh...

Aneja H.

LJUBEZEN JE BOLEZEN

Ljubezen je bolezen, ko se
človek preveč zaljubi.

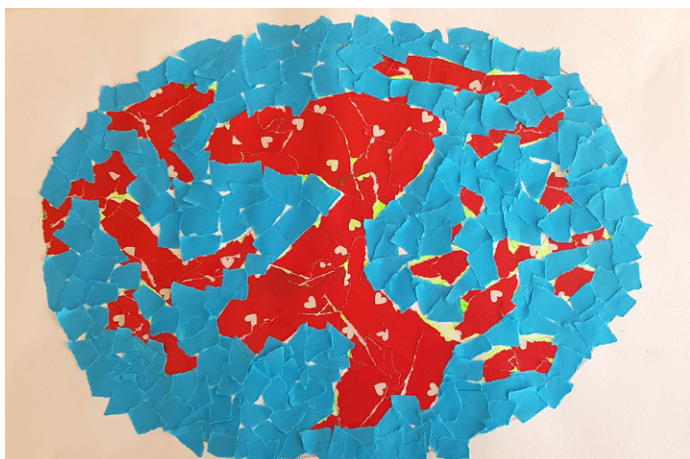
Ne ljubi ga preveč,
ne zaupaj mu preveč,
ker ta preveč te bo prizadel.

Ljubezen je bolezen, saj
človek ljubi eno osebo
in še ta ena oseba
mora biti prava.

Ljubezen je bolezen, ko se
dva ljubita iz enega samega razloga,
ki je ta, da se imata rada
taka kot sta.

Ljubezen je bolezen, takrat
ko imaš človeka zares rad,
ga spoštuješ ter mu stojiš
ob strani v dobrem in v slabem.

Anonimno

Virus (Amadej)

PRAVI PRIJATELJ

Pravi prijatelj je tisti, ki mu lahko zaupaš vse,
je tisti brez katerega ne gre.
Je oseba, s katero se razumeš, zabavaš in smejiš,
pa tudi kdaj žalostiš.

Najboljši prijatelj ti v težavah pomaga,
ko si žalosten, ti vesele stvari razlaga.
Je tisti, ki ga imaš zelo rad,
je tako pomemben kot zaklad.

Prijateljstvo je zelo pomembna stvar,
bolj pomembna kot denar.
Vedno govori resnico, ne laži se,
ker to nikamor ne pripelje te.

Ni pomembno, koliko prijateljev imaš,
pazi komu svoje srce daš.
Obdrži tiste prave,
imej se lepo, hodi z njimi na zabave.

Urška M.

KORONA ZDRAVNIK

Če hočeš kaj biti,
se treba je tudi učiti.
V šolo in na faks hoditi,
potrebno se je nekaj naučiti.

Delam cele dneve in noči,
za kvaliteten spanec časa ni.
Ko že dobro spim,
pa spet v službo hitim.

Kirurgija je kot umazanija,
a za nas ni meja.
Škarje, nož in pilo,
to naše je razvedrilo.

V bolnišnico vsi hitite,
Corone se bojite.
Testov dovolj ni,
vi pa vsi pozitivni.

David B.

SODELOVANJE V ČEBELARSKEM KROŽKU

Z obiskovanjem čebelarkega krožka sem pričel že v 4. razredu na matični OŠ. Tam sem se že seznanil z osnovami čebelarjenja kot je skrb za čebele, pridobivanje medu in drugih čebeljih pridelkov ter čebelariskim orodjem.

Z obiskovanjem sem nadaljeval v 5. razredu, ko sem prišel v Zavod v Veržeu, čeprav takoj nisem vedel, da imamo ta krožek tudi tu. Med prvim vikendom, ko sem ostal v zavodu, sem od ostalih članov moje skupine izvedel, da nekateri že pridno obiskujejo ta krožek ter da se vanj lahko vključi vsak, ki ga čebelarjenje zanima in ni alergičen na čebelje pike. Seveda sem bil tudi sam takoj za to, da se včlanim. Tega je bila vesela tudi moja vzgojiteljica ga. Branka, ki je takrat bila ena od mentoric čebelarkega krožka. Krožek sem obiskoval vsa leta do sedaj, ko kot devetošolec zaključujem OŠ.

Pri krožku smo znanje pridobivali iz učbenika, ga utrjevali z izpolnjevanjem delovnega zvezka. Opazovali smo življenja čebeljih družin v našem učnem čebelnjaku in ob obiskovanju drugih čebelarjev. Svoje teoretično znanje sem poleg krožka pridobival tudi iz raznih knjig in čebelariskih priročnikov, iz strokovne revije Slovenski čebelar in iz spleta. Najbolj zanimivo pa je bilo opazovanje živih čebel pod mentorstvom vzgojiteljice Marije, točenje medu, nabiranje voščin ter seveda poskušanje medu in drugih čebeljih pridelkov. Krožkarji smo bili nagrajeni tudi s peko medenjakov in vlivanjem okraskov iz čebeljega voska.

Svoje znanje sem še bolj intenzivno, dvakrat na teden, utrjeval pred tekmovanji, ki sem se jih udeležil skupaj z nekaterimi drugimi člani krožka. Na tekmovanju v Krškem sem dosegel zlato priznanje, lani v Beltincih bronasto, letos pa sem sodeloval na tekmovanju preko računalnika, ker ga v živo zaradi karantene niso izvajali. Tudi na tem sem dosegel skoraj vse možne točke.

Zahvalil bi se rad članom ČD Veržej, ki so nam pomagali preseliti čebelnjak in čebelarju, ki nam je podaril dve čebelji družini, ko so naše čebele pomrle. Jaz odhajam v srednjo šolo, a mladih čebelarjev je pri nas še nekaj, da bodo nadaljevali našo tradicijo čebelarjenja.

Zelo sem užival vsa ta leta, ko sem del svojega prostega časa preživel pri čebelariskem krožku, zato sem hvaležen za možnost obiskovanja. Želim si, da bi s tem lahko nadaljeval tudi v srednji šoli. Srčno pa upam, da bom enkrat imel svoj čebelnjak, s pridnimi in zdravimi čebeljimi družinami, da bom svoje pridobljeno znanje lahko s pridom uporabil.

David B.

PONOVA NASELITEV UČNEGA ČEBELNJAKA PRI OŠ VERŽEJ

V Sloveniji je že dolga, močna tradicija čebelarstva in tudi izobraževanja mladih bodočih čebelarjev, ki osvajajo teoretično ter praktično znanje v okviru krožkov v osnovnih šolah. Pri krožku otroci pridobijo pozitiven odnos do kulture čebelarstva in tradicije, spoznajo pomen

ohranjanja narave, seznanijo se z osnovami čebelarstva, se naučijo pravilne rabe opreme in pridobijo motivacijo za nadaljnje čebelarjenje. Preko delovanja čebelje družine, spoznajo pomembnost razdelitve dela in medsebojnega sodelovanja v skupini. Vsi krožki so povezani s

Čebelarstvo Slovenije, ki poskrbi za potrebne učbenike in delovne zvezke ter nekatere druge pripomočke za izvajanje krožka. Krožkarjem vsako leto podari tudi brezplačne vstopnice za ogled čebelarskega sejma v Celju.

Čebelarški krožek imamo tudi na OŠ Veržej. Praktično delo poteka v domskem učnem čebelnjaku, kjer sodelujoči opravljajo določena opravila pod vodstvom mentorja, sodelujejo pri pripravi Tradicionalnega slovenskega zajtrka in se udeležujejo Državnega tekmovanja mladih slovenskih čebelarjev. Zadnja leta so si nekateri ogledali razstave in poslušali predavanja na temo čebelarstva na sejmu ApiSlovenija v Celju in Agra v Gornji Radgoni.

Vedno so najbolj uživali v ogledu opreme in poskušanju raznih čebeljih pridelkov in proizvodov pripravljenih iz njih.

OŠ Veržej – enota dom razpolaga z lepim čebelnjakom za AŽ panje, ki pa je žal pred leti, po nenadni smrti našega kolega Martina Duha, ostal prazen. Da bi čebelnjak služil svojemu namenu, sva s kolegico Branko Šemen prevzeli vodenje čebelarskega krožka. Takrat smo v čebelnjak naselili tri čebelje družine, za katere smo skrbeli skupaj s krožkarji. Ker se urnik našega dela razlikuje od šolskega in ker naši učenci bivajo med tednom in včasih tudi ob vikendih v vzgojnem domu, smo temu prilagodili izvajanje krožka. Interes pri udeležencih je bil velik, čeprav se vsi, zaradi odsotnosti ali drugih obveznosti, niso mogli zmeraj udeležiti izvajanja interesne dejavnosti. Tudi učne teme smo prilagodili možnostim in interesu. Trudili smo se, da bi učenci teorijo spoznali skozi čim več praktičnega dela. V ta namen smo obiskali tudi druga čebelarstva. Večkrat smo bili pri čebelarju g. Štefanu Šemenu in v čebelnjaku pri naših sosedih v Zavodu Marianum, katerega nam je predstavil g. Alojz Novak, ki skrbi za njihove čebelje družine.

Pohvaliti moram vse učence, ki so skozi leta obiskovali čebelarški krožek, saj so velikokrat debatirali o čebelah tudi izven krožka. Pridobljeno znanje so potrdili z udeležbo na državnih tekmovanjih, kjer so dosegli odlična priznanja.

Zaradi spremembe namembnosti zemljišča na katerem je stal naš čebelnjak, smo morali čebele izseliti in čebelnjak preseliti. Občina Veržej nam je namenila novo lokacijo v neposredni bližini našega zavoda in sredstva za novo ograjo, za kar smo jim zelo hvaležni.

Posebna zahvala gre tudi predsedniku ČD Veržej g. Mirku Trstenjaku, ki se je osebno angažiral okrog preselitve samega čebelnjaka s pomočjo nekaterih drugih članov društva. Pri tehničnem pouku so učenci ponovno prebarvali čelne strani vseh panjev. Pri preselitvi in vzdrževanju okolice sodelujeta naša hišnika g. Joško Nemeč in g. Mirko Hirci. Spoštovani veržejski čebelar, g. Alojz Novak, nam je letos spomladi podaril dve čebelji družini za kateri še sedaj pomaga skrbeti. Hvaležni smo mu za njegovo skrb, dragocene nasvete in spodbude.

Kot mentorica se zahvaljujem vsem, ki so pomagali, da bodo naši krožkarji imeli spet možnost pridobivanja poleg teoretičnega tudi praktično znanje. Zahvaljujem se tudi mojim kolegicam in kolegom vzgojiteljem, ki vsakič omogočijo krožkarjem udeležbo na krožku in jih motivirajo tudi takrat, ko bi kateri od njih raje drugače izrabil svoj prosti čas. Zahvaljujem se tudi ravnateljici ga. Mariji Ferenc, ki podpira dejavnost krožka.

Čeprav je preselitev čebelnjaka, v zadnjem času pa epidemija, zmotila klasično izvajanje krožka, upam, da bo interes pri otrocih in mladostnikih ostal še naprej velik. Pozitivne izkušnje tistih sodelujočih, ki so morda že končali našo osnovno šolo in sedanjih krožkarjev, so najboljša motivacija za pridobivanje novih članov.

Čeprav vsi krožkarji verjetno ne bodo postali svoji čebelarji, bodo pa prav gotovo ohranili spoštovanje do čebel in narave, h kateremu bi morali vsi strmeti. Zaključim naj s pozdravom: »Naj medi!«

Mentorica Marija Horvat

VIRUSNA KRIZA IN OBNOVA ORGEL

Kriza, ki smo jo doživljali zaradi koronavirusa, ki je ogrožal naše zdravje in življenje in smo po načelu »ostani doma« morali biti v karanteni svojih domov, da se ne bi sami okužili in da bi preprečili njegovo nevarno širjenje, je prinesla novosti. Hvala Bogu so naši škofje in tudi nova vlada zelo hitro uvideli nevarnost tega smrtonosnega virusa in so izdali posebna zdravstvena navodila in ukrepe za ravnanje. Škofje so celo ukazali, da zapremo cerkve in da naj duhovniki mašujemo sami, brez navzočnosti vernikov. Priporočili so, da sv. mašo vsaj ob nedeljah in posebnih praznikih prenašamo po spletu, facebooku ali po televiziji. To smo tudi storili. Na ta način smo praznovali cvetno nedeljo, ko smo blagoslovili vodo in oljčne vejice in jih podarili vsakemu gospodinjstvu brez izjeme, obrede svetega tridnevja, blagoslov velikonočnih jedil in praznično velikonočno mašo in še druge nedelje. Tako ste lahko tudi verniki spremljali vse obrede in sv. mašo in v krogu svojega doma, skupaj z vsemi člani, obhajali velikonočne praznike.

Kriza je pokazala na naše slabosti in tudi na naše sposobnosti. Morali bi si ob njej izprašati vest. Zakaj je prišlo do tega? Morda zaradi človekove predrznosti in domišljavosti, da lahko dela, kar se mu zdi, tudi proti človekovi in drugi naravi. To je prava predrznost. Bog sicer odpušča, človek le redko, narava nikoli.

Ta čas krize, ko v cerkvi ni bilo obredov, smo se odločili, da v naši cerkvi obnovimo cerkvene orgle. Naši organisti

so se večkrat pritoževali, da marsikatera stvar sploh več ne deluje ali ne daje pravega tona. Tudi sam sem to večkrat opazil. Orgle so največji glasbeni inštrument v župniji in občini. Prvotne orgle so bile vgrajene leta 1778 in naj bi bile delo znamenitega mojstra Kafke iz Maribora. Druge so iz leta 1870, sedanje pa iz leta 1990, torej stare komaj 30 let, kot naša samostojna Slovenija in so delo Jenkove orglarske delavnice v Ljubljani. To so njegove zadnje pnevmatične orgle v Sloveniji.

Delo obnove je prevzel orglarski mojster Drago Lukman s Koga. Orgle so razstavili, jih prečistili, premazali in dotrajane dele nadomestili z novimi. Delo je bilo opravljeno v dobrih štirih tednih. Zdaj zopet pojejo kot nove v veselje vseh nas in nam lepšajo naše verske obrede. Lahko pa bodo na njih tudi orgelski koncerti.

Glede plačila se moram posebej zahvaliti županu g. Slavku Petovarju in svetnikom Občine Veržej, ki so podprli prispevek v višini štiri tisoč evrov iz občinskega proračuna, nekaterim posebnim darovalcem, ki so mi dar osebno izročili, in seveda za nabirke. Osem nedelj ni bilo nabirk. Prva nabirka je bila šele prvo nedeljo v juniju in takrat smo zbrali 547 evrov. Vsem iskrena hvala in Bog naj vašo velikodušnost bogato povrne.

Jože Pozderek, župnik

POMLADNI MESECI NEKOLIKO DRUGAČE

Po navadi na tem mestu opisujem katerega izmed programov, ki smo ga izpeljali v zadnjih treh mesecih v Marijanišču, tokrat pa bo nekoliko drugače.

Komaj se je pričel mesec marec, že smo bili prisiljeni, da za nekaj časa zapremo vrata naše ustanove. Pomlad, ki se je prebujala, je obetala bogato turistično sezono, saj nikdar prej nismo imeli v spomladanskem času toliko rezervacij in zanimanja za dogodke v Zavodu Marianum, kakor letošnje leto. Razmere, ki so se pojavile v svetu in posledično tudi v Sloveniji, so nas prisilile v zgoraj omenjeno dejanje.

Vendar nismo stali križem rok, gostom smo obljubili, da jih bomo takoj, ko bo mogoče, obvestili o ponovnem odprtju naše stavbe, sami pa smo se medtem lotili urejanja prostorov in sonaravnega vrta. Med tem časom smo več poudarka namenili »mreženju« in privabljanju gostov za poletne in jesenske mesece, z željo, da se bodo do takrat razmere že normalizirale.

Za poletne mesece smo pripravili programe, ki vključujejo predvsem mlajše družine z otroki. Za jesenski in zimski čas pa načrtujemo predvsem več poudarka na nekoliko starejših gostih, ki jim želimo ponuditi nekaj novih programov, ki jih do sedaj še ni bilo v naši ponudbi.

Že sedaj pa lahko rečemo, da se nam kljub trimesečnemu zatišju obeta pestro poletje, saj je zanimanje za obisk Marijanišča v juliju in avgustu precej veliko.

Primož Korošec, vodja Marijanišča

Foto: Arhiv ZMV

EKOSISTEMI SLOVENIJE

VABLJENI V ROKODELSKI CENTER VERŽEJ
NA OGLED RAZSTAVE EKOSISTEMI SLOVENIJE

RAZSTAVO SI JE MOŽNO OGLEDATI
DO 18. SEPTEMBRA 2020

OD PONEDELJKA DO PETKA MED 9. IN 15. URO,
V SOBOTO MED 9. IN 12. URO

center duo

NOVA SKUPINA LONČARK V ROKODELSKEM CENTRU DUO VERŽEJ

Zavod Marianum Veržej je, v sodelovanju z Zavodom ZRS za zaposlovanje, tudi v letošnjem letu – s prekinitvijo v času epidemije – izvedel 180-urni tečaj usposabljanja za pridobitev Nacionalne poklicne kvalifikacije lončarja. Skupno 13 kandidatk je tako pridno obiskovalo lončarsko delavnico v Rokodelskem centru DUO Veržej in se od mentorice Urške Ambrož učilo spretnosti ter pridobivalo znanja, ki jih bodo v prihodnje skušale čim bolj koristno uporabiti. Na podelitvi, ki je potekala v intimnem okolju lončarske delavnice – tam, kjer so udeleženske pridobile največ znanja, smo se strinjali, da so poleg znanja in spretnosti pridobile tudi veliko novih prijateljstev, ki jih bodo spremljala na njihovi poti. Zavedamo se, da so to majhni, a pomembni koraki, ki pomembno vplivajo na ohranjanje rokodelske dediščine in dajejo upanje, da rokodelska spretnost tudi v prihodnje ne bo pozabljena.

Bralce Fünkešnice pa vabimo, da si v času poletnih počitnic v Ekomuzeju RC DUO Veržej ogledajo razstavo izdelkov, ki so jih udeleženske izdelale tekom usposabljanja. Vabljeni.

Ivan Kuhar

Foto: Arhiv ZMV

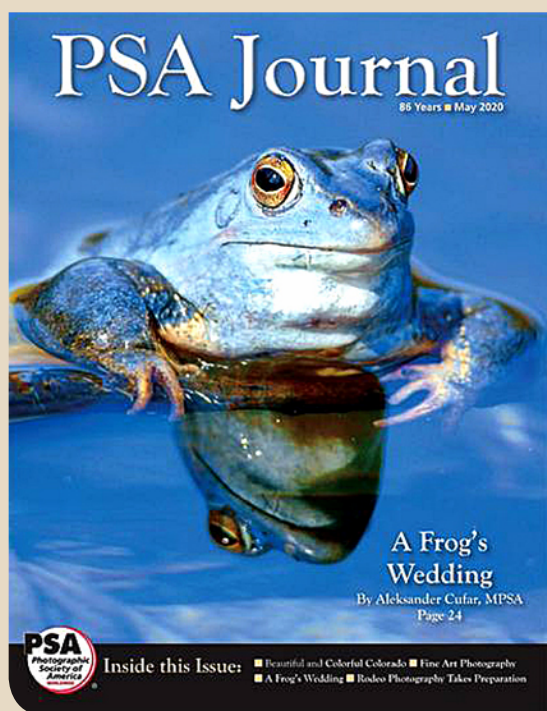
PLAVČEK – NARAVNA DEDIŠČINA

Plavčku, žabici, ki smo jo Veržejci v preteklosti lahko opazovali in občudovali v mrtvicah reke Mure, v »Bunčki kamešnici« in še kje, žal človek s svojimi posegi v naravo vedno bolj jemlje njegov življenjski prostor.

Da gre za enega izmed pomembnih čudov narave, je prepoznala tudi revija **PSA Journal**, priznana ameriška revija za fotografijo, ki je plavčka predstavila na svoji naslovni strani letošnje majske revije.

Slovenski fotograf, Aleksander Čufar, sicer tudi velik ljubitelj plavčkov, je tako s svojimi fotografijami obogatil omenjeno številko revije, kjer je bila predstavljena žabja svatba iz Prlekije. Že sama objava v reviji je velik dosežek, umestitev plavčka na naslovnico tako pomembne revije pa je še stopnička više in priznanje tako fotografu, kakor tudi našemu plavčku. Le mi, ki živimo in sobivamo s to naravno dediščino se moramo zavesti njenega pomena, da bomo plavčka lahko tudi v prihodnje v živo opazovali.

Ivan Kuhar

MODERNI ČASI

Še v Maistrovi ulici nas je nekoč obiskala Martina mlajša sestra Lojzka. Ker je bil lep dan, naju je Marta, ki je hotela skuhati nedeljsko kosilo, poslala na sprehod do Treh ribnikov, lepo sprehajalno točko Maribora. Lojzka je bila namazana z vsemi »žavbami« in hotela se je na vsak način voziti s čolnom po ribniku. Torej sva najela čoln na vesla, veslal sem jaz, Lojzka pa je sedela na drugem koncu čolna. Bilo je zabavno, dokler ob izstopanju iz čolna Lojzka ni zdrsnila v vodo. Tej nesreči, ki sva se ji po začetnem šoku smejala, je sledila še ena. Lojzka je imela na sebi svilen obleko iz Amerike, iz paketa, ki ga je dobila Marta od ne vem več koga. Ameriški paketi so bili po vojni izredno dobrodošli, saj so vsebovali izdelke, ki se jih pri nas ni dalo kupiti. Ko sem Lojzki pomagal iz vode, sva se zgrozila. Obleka, ki ji je prej segala čez kolena, ji je zdaj pokrivala le še boke, tako se je skrčila. Kaj zdaj? Svet takrat ni bil tako liberalen, da bi smela ženska v mini krilu na cesto. Svetoval sem ji, da se naj skrije v grmovje, jaz pa bom medtem skočil domov po drugo obleko. Tako sva tudi storila. Še velikokrat pozneje, kadar se je Prelogova družina ob praznikih zbrala na domačiji v Veržeju, smo se smejali na ta račun.

Iz Maistrove ulice smo se preselili na Tabor, v hišo ob kadetnici, z zelenjavnim vrtom, sadnim drevjem in obveznim kurnikom. Kure so bile takrat tudi v mestu pogosta domača žival, sosedi nasproti nas so redili celo prašiča. Stanovanje je bilo majhno, obsegalo je kuhinjo, dve sobi in stranišče, ki smo si ga delili z zgornjo stranko. Marta je prala perilo v prizidku, v pralnici s kamnitim kotlom, s kuriščem in kamnito banjo. V kotlu je kuhala belo perilo, potem pa ga z lesenim drogom prestavljala v kad in drgnila z »riflerco«. Zdaj si takšno tlako težko zamislimo, takrat pa smo jo hočeš nočeš morali sprejeti, saj o obstoju kakšnega pralnega stroju nismo imeli pojma. Kuhali smo sprva na štedilnik na drva, dokler nam ni lokalni električar zgradil čisto pravi električni štedilnik. Na žalost je tresel, če si se ga dotaknil tako s suho, posebno pa še z mokro roko. Električnih sunkov nas je odrešila tovarna Himo, ko je dala na tržišče prvi električni štedilnik. Človek pa je že tako ustvarjen, da vedno stremi za nečim boljšim in tako sem tudi jaz razmišljal, kako zaslužiti še kakšen dodaten dinar, ker je bilo denarja le za preživetje. Veliko ljudi si je takrat pomagalo z odhodom na delo v Nemčijo, »gastarbajterstvom«, in tudi jaz sem si poiskal kratkoročno zaposlitev v aranžerskem atelju blagovne hiše Kaufhauf. V enem letu sem zaslužil dovolj, da sem lahko iz druge roke kupil dobro ohranjen avtomobil znamke opel in televizijo. Črno-bela televizija je bila v naši kratki Puncerjevi ulici prava atrakcija. Ob nedeljah popoldne so prihajali sosedi in sorodniki na ogled nogometnih tekem, uboga Marta pa spet ni imela počitka, saj je celo popoldne stregla s kavo in pecivom.

Ker pa smo bili podnajemniki, sem vedel, da bom moral poskrbeti za družino in ji ustvariti nov dom. Na delu

Marta in Rudi na vrtu najete hiše

v Nemčiji sem privarčeval nekaj denarja, da sva z Marto lahko kupila parcelo na Studencih in začela zidati. V 60-ih letih prejšnjega stoletja je bila zidava hiše pravi podvig. Čakanje od zgodnjega jutra na gradbeni material, ki je včasih zmanjkal ravno, ko si prišel na vrsto, organizacija prevoza, ročno razkladanje težkih zidakov s tovornjaka, ročno prevažanje samokolnice s težkim betonom. Danes le redko kdo gradi na tak mukotrpen način. Najame se gradbena firma, ki opravi delo na ključ. Takrat je bilo težko najti tudi delavce, odhajal sem po njih na vse konce Maribora in jih vozil nazaj domov, Marta pa je skrbela za njihovo prehrano, pripravljala je malice in kuhala kosila ter s kolesom prevažala lonce s Tabora na Studence. Potrebne je bilo veliko odrekovanja in trdne volje, vendar nama ni bilo težko, ker sva vedela, da bova le z delom ustvarila prijeten dom za družino. Na vrtu smo zgradili tudi betonski bazen, ki je bil eden redkih v tistem času v Mariboru, če ne edini. V njem pa so se poleg nas kopali tudi vsi sosedi, tako otroci kot odrasli.

Po pripovedovanju Rudija Milfelnerja zapisala hčerka Metka Brkan

Ponosen lastnik avtomobila

SIMPOZIJ PRLEK, VEKI DED

Projekt Prleški velikani v sobah spomina, ki se izvaja v sklopu 3. JR LAS Prlekija, katerega partnerja sta tudi Občina Veržej in Zavod Marianum Veržej, je obogatil junijski večer s simpozijem o Prlekih, vekih dedih, ki smo jih sicer v projektu tudi povezali v krovno zgodbo in predstavili v sveže natisnjem vodniku po sobah spomina.

V Marijanišču je tako v četrtek, 18. 6. 2020 potekal simpozij Prlek, veki ded. Prleške velikane so skozi svoje prispevke predstavili Ivan Kuhar: Prlekija in prleški človek, dr. Marko Jesenšek: Peter Dajnko in vzhodnoštajerski knjižni jezik, Nina Horvat: Franc Miklošič - jezikoslovec, Franc Čuš: Franc Kovačič, Anton Korošec in Matija Slavič v prevratni dobi ob koncu 1. svetovne vojne ter dr. Jože Ramovš: Anton Trstenjak - mislec o človeku.

Večer, poln spomina na pestro preteklo dogajanje, so v kostumih iz začetka 20. stol. popestrili plesalci Folklorne skupine Leščeček iz Veržeja, številni obiskovalci – še več pa je bilo gledalcev preko spleta, kjer se je dogodek zaradi varovanja zdravja v živo prenašal – pa so poizkusili tudi prleško kulinariko. Vsi smo se strinjali, da so takšni dogodki še kako pomembni – da ohranijo spomin na naše prednike, hkrati pa dajo poguma vsem nam, da se zavedamo svojih korenin in na njih gradimo našo prihodnost.

Ivan Kuhar

Foto: Arhiv ZNMV

LEŠČEČKOVA KARANTENA

V preteklih mesecih, v katerih smo preživljali in doživljali izredne razmere, smo Leščečki svoje odnose in vezi vzdrževali od doma in tako upoštevali navodila, ki smo jih dobili s strani pristojnih organov. Čas izolacije smo kot skupina dobro izkoristili in veliko naredili. Vsakega člana, ki je praznoval rojstni dan v času karantene, smo presenetili in osrečili s kratko virtualno čestitko. Pošljali smo si sporočila, se dobivali preko Skypa in tako poskrbeli, da je skupina ostala v stiku. Ko so se zadeve sprostile in smo dobili dovoljenje, da lahko nadaljujemo z vajami in druženji, smo seveda bili takoj pripravljeni na nov začetek. Vaje smo prilagodili razmeram tako, da smo jih nekajkrat opravili zunaj na prostem, kjer smo se posvetili bolj kondiciji in telesni pripravljenosti, ki sta še tako pomembni za dober ples. Počasi smo začeli z druženji, na katerih smo igrali odbojko na mivki, se šli razne igre in praznovali rojstne dneve. V četrtek, 18. 6. 2020 nas je v Marijanišču v Veržeju po štirih mesecih že čakal prvi nastop. Naša plesalca Aleš in Romina sta zaplesala na simpoziju Prlek, veki ded, kjer sta odplesala štajeriš in kosmatačo.

Leščečki se veselimo prihodnjih druženj, nastopov in dogodivščin, s katerimi bomo lahko še naprej ohranjali slovensko ljudsko kulturo in krepili vezi prijateljstva.

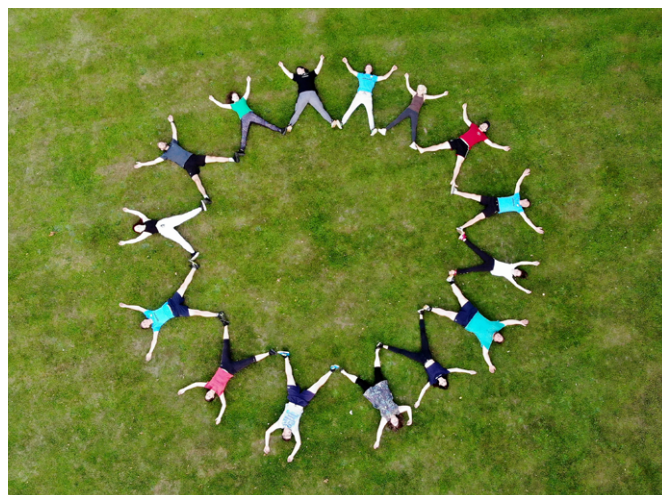

Foto: FS Leščeček

DELO PGD VERŽEJ

Letos gasilsko društvo obeležuje visok jubilej, 140 let delovanja društva. Ob tem smo si pred leti zadali smeli cilj obnovitev gasilskega doma, ki bi ga obnovljenega predali svojemu namenu letos na osrednji prireditvi v čast 140-letnice društva. Vendar nas je v mesecu marcu zajela epidemija Covida-19 in povzročila določene ukrepe, ki jih je morala sprejeti vlada RS za zajezitev širjenja virusa. Žal so ukrepi tudi dosegli gasilske vrste, saj so bile ustavljene številne aktivnosti, ki so bile predvidene v času omenjenih ukrepov. Tako je bilo odpovedano državno mladinsko tekmovanje v Celju, na katerem bi nastopili tudi naši najmlajši. Prav tako so zastala nekatera dela pri obnovi gasilskega doma. Vendar smo kljub ukrepom uspeli obnoviti ostrežje gasilskega doma. Ostala pa so še nam nekatera manjša dela v notranjosti doma, potrebno bo še nabaviti nekaj notranjega inventarja. V tem času smo peljali vse aktivnosti za osrednjo prireditev ob 140-letnici, ki je bila načrtovana za 20. 6., vendar se je upravni odbor na zadnji aprilski seji odločil, da zaradi ukrepov ni mogoče izpeljati praznovanja, in ga tako preložil na poznejši čas. O novem datumu vas bomo seveda pravočasno obvestili.

V tem času smo tudi pobirali odpadno železo po gospodinjstvih. Tudi tokrat se ga je nabralo kar precej, zato se vsem, ki ste nam darovali železo iskreno zahvaljujemo. Prav tako pa se zahvaljujemo kmetovalcem za izposojene traktorje in prikolice. Po Veržeju smo raznosili še zadnjo, 6.

položnico za vaš cenjeni prispevek za obnovo doma – vsem, ki ste že prispevali sredstva, se iskreno zahvaljujemo.

Na koncu se vam zahvaljujemo za vašo podporo in vam predvsem želimo, da ostanete zdravi še naprej.

Mihael Kolbl, predsednik PGD Veržej

SAJENJE NARCIS

Veržej je znan po narcisah, ki rastejo samo na travnikih. Jože Osterc že nekaj let opaža, da nekatere narcise rastejo med njivami »na meji«. Meja je ostanek travnika, ki je bil preoran v njivo. Ker tam narcise z leti propadejo zaradi uporabe škropiva, je podal predlog na Turističnem društvu Veržej, da se take narcise obvarujejo in presadijo. Predsednik TD Lucijan Galunder je pobudo prenesel do župana in je bila z navdušenjem sprejeta. Za novo lokacijo rastišča narcis je bil določen prostor 5x4 m pred poslopjem Občine Veržej, v parku bratstva in enotnosti. Konec maja sta Jože Osterc in Lucijan Galunder presadila 49 ogroženih narcis, ki so se lepo zarasle v novem okolju. Prvi rezultat bo viden naslednje leto, ko bodo narcise ponovno zacvetele. Takšna presaditev se bo iz leta v leto nadaljevala, presajale se bodo samo tiste narcise, ki so ogrožene. Ta narcisna gredica bo v bodoče dobila dostopno potko in simbolično ograjo iz verige.

Člani TD Veržej

TURNIR V ODBOJKI NA MIVKI

Društvo General Maister Veržej, je v soboto, 27. 6. 2020, na »Storen ploci« v Veržeju, organiziralo turnir mešanih trojk v odbojki na mivki.

Na turnirju je sodelovalo 10 ekip, ki so prišle iz celotnega Pomurja, pa tudi iz Ljubljane in Maribora. Številni gledalci so lahko gledali zanimivo in atraktivno igro, se v senci okrepčali z osvežilno pijačo in hamburgerji, otroci pa so se lahko igrali na igralih in se sladkali s palačinkami. Za dobro vzdušje je skrbela tudi glasbena skupina Akord.

Da se dobra odbojka igra tudi v Veržeju, sta dokazala domačina, Alen Repija in Nik Škrjanec, ki sta se v finalni tekmi pomerila za 1. mesto. Predsednik društva Drago Fras je prvim trem ekipam podelil denarne nagrade, pokale najboljšim pa je podelila predstavnica gostilne Monroe cafe iz Veržeja.

Čestitke vsem sodelujočim. Društvo General Maister Veržej

Vse foto: Društvo General Maister Veržej

POST IN ZDRAVJE, CELOSTNI PRISTOP

Temeljni vzrok bolezni ali toksemija - po dr. John H. Tildnu

Dr. John H. Tilden (1851-1940) je bil zdravnik, ki je skozi dolgoletno zdravniško prakso in preko raziskovanja ter študija prišel do zaključka, da mora obstajati način življenja, s katerim lahko preprečimo nastanek bolezni. Vse od leta 1890 dalje pri zdravljenju svojih pacientov ni več uporabljal zdravil, ampak metode čiščenja strupenih snovi iz telesa in pri tem je bil izredno uspešen. Obenem je preventivno učil svoje paciente o zdravem življenjskem slogu, oz. kako naj živijo, da ne bodo zastrupljali telesa, temveč ostali zdravi. Pravilno izvedeno čiščenje strupenih, odpadnih snovi iz organizma namreč omogoči, da si lahko s prirojeno sposobnostjo samo-ozdravitvenih oz. samo-obnovitvenih procesov sami povrnemo zdravje.

Dr. Tilden je ugotovil, da je »bolezen« v bistvu toksemična kriza in se pojavi, če je izločanje toksinov moteno ali ustavljeno. Telo se na ta način želi znebiti toksinov, ki se zadržujejo in nalagajo v oslabelem ali preobremenjenem organizmu. Toksemija je v bistvu samoozdravitveni proces izločanja toksinov iz telesa. Toksini so strupi v našem telesu, ki nastajajo v procesu metabolizma in se v zdravem stanju (stanje psihičnega in fizičnega ravnovesja ob normalni življenjski oziroma živčni energiji) redno in nemoteno izločajo iz telesa tako hitro kakor nastajajo.

Simptomov, ki spremljajo razvijajoče se stanje toksemije, je preko tristo. Najbolj pogosti in značilni so npr.: glavoboli, razdražljivost, utrujenost, neprijeten telesni vonj, slab zadah, splošno slabo počutje, motnje spanja, razna vnetja, itd.

Naturopati trdijo, da se ob nastopu toksemije ne bi smelo posegati v telo z zdravili, temveč bi se moralo organizmu omogočiti pogoje za čim hitrejšo in čim učinkovitejšo izločanje toksinov. Toksemija izzveni, ko koncentracija toksinov pade pod kritično mejo. Za ta padec so odločilne okoliščine, v katerih je organizmu omogočeno nemoteno in pospešeno odstranjevanje odpadnih snovi. Toksini se v organizmu nalagajo vse dokler obstajajo pogoji za to. Če človek ne vzdrži zdravega življenjskega sloga, se po določenem času nalaganja toksinov zopet pojavi kriza oz. bo-

lezenski simptomi. Toksemične krize se vračajo vse dokler ni odkrit in odpravljen vzrok. Če toksemija traja dlje časa, nastanejo funkcijske motnje, ki ob neukrepanju ali ob nepravilnem ukrepanju pripeljejo do organskih bolezni in kroničnih stanj ter nenazadnje tudi do smrti.

Ena od metod, ki je dokazano uspešna, je pravilno izvedeno terapevtsko postenje s presnimi sadnimi, zelenjavnimi in sadno-zelenjavnimi sokovi, vključno s celotnim programom, opisanim v moji knjigi *Post in celostna hrana človeka*.

Prosti radikali in toksemija

Prosti radikali so toksini. To so molekule, katerim v njihovi zgradbi manjka elektron in so zelo reaktivne ter nestabilne. V človeški organizem lahko vstopajo iz okolja, nastajajo pa tudi kot stranski produkti procesa metabolizma. Za celice so škodljivi, saj jih poškodujejo, kar lahko vodi do pojava raznih obolenj. V procesu odvzema elektrona reducentu nastajajo snovi, ki povzročajo kislo reakcijo v organizmu. Te snovi so praviloma toksini. Zastajanje toksinov v telesu oz. t.i. zakisanost telesa je pogoj za razvoj patogenih mikrobov in degenerativnih bolezenskih procesov oz. toksemije.

Zakaj pride do prekinitve oziroma nezadostnega izločanja toksinov iz telesa?

Dr. Tilden je dolgo raziskoval in ugotovil, da je razlog izčrpanost organizma, do katere pride zaradi neravnovesij na psihičnem in fizičnem nivoju, katerim botrujejo neprimerne razvade in nezdrav življenjski slog:

negativni stres v vseh oblikah: psihični, fizični, okoljski, kemični, biološki, ...

▽

vsakodnevne škodljive navade,

▽

fizična, mentalna, čustvena napetost,

▽

neravnovesje.

Zadrževanje strupenih snovi v telesu povzroči toksemijo. Toksemija vodi v pojav bolezenskih reakcij, akutnih kriz ter kroničnih obolenj. Naravo bolezni določa individualna predispozicija oziroma nagnjenost posameznika k določenim boleznim ter posledice medicinskega zdravljenja.

V časih, ko ves znanstveni svet neuspešno išče čudežna zdravila in terapije za vse številnejše bolezni, je knjiga Dr. John H. Tildna *Temeljni vzrok bolezni ali toksemija* močno opozorilo javnosti in stroki, da se pri svojem obnašanju in delovanju končno upošteva zakon vzroka in posledice.

Postenje in vnetja

Vnetje je obrambni mehanizem organizma. Vnetni proces se sproži z namenom samoobnavljanja, samozdravljenja ali samo-celjenja telesa oz. dela/delov telesa, kjer se je

pojavi neravnovesje in je posledično prišlo do določenih zdravstvenih težav. Ko in če vnetje traja dalj časa, pride do negativnih vplivov na naše zdravje in počutje.

Kronična vnetja spremljajo mnogo t.i. novodobnih kroničnih bolezni. Med te bolezni spadajo: kronične vnetne presnovne bolezni, bolezni prebavil, kot so npr: Crohnova bolezen, sindrom razdraženega črevesja, vnetje želodca, požiralnika, debelost, astma, rak, itd. Vnetje je prav tako glavni vzrok za skeletno-mišična obolenja, vse od kratkoročnih bolečin v hrbtu, do artritisa in osteoporoze.

Nedavne študije so pokazale pozitiven vpliv postenja na kronična vnetja. Levkotrien B4 (LTB4) ima pomembno vlogo pri različnih vnetnih celičnih procesih, vključno z oksidativnim metabolizmom, sproščanjem encimov ter stimulacijo migracije nevtrofilcev in agregacije. Znano je, da modifikacija vnosa lipidov v telo spreminja sestavo fosfolipidov maščobnih kislin v celičnih membranah. To vpliva na vsebino prekursorske snovi za proizvodnjo vnetnih levkotrienov.

Postenje igra zelo pomembno vlogo pri kroničnih vnetjih v telesu. Hafström in sod. navajajo, da je 14 posameznikov z revmatoidnim artritissom (RA) sodelovalo pri raziskavi, kjer so želeli ugotoviti vpliv postenja na produkcijo LTB4. Postili so se 1 teden. Pred in po postu so bile opravljene laboratorijske preiskave, kjer so jim izmerili vnetne markerje. Ugotovili so da:

- postenje zmanjša izločanje levkotriena B4 – nevtrofilcev revmatoidnega artritisa,
- zmanjša nastajanje citotoksinov iz seruma in
- modificira sestavo fosfolipidov maščobnih kislin.

Izkazalo se je, da se je sestava fosfolipidov tekom postenja spremenila, kar je rezultiralo v zmanjšani proizvodnji LTB4. To dokazuje da ima postenje protivnetni učinek.

V raziskavi ni bilo ugotovljenih neželenih učinkov posta. Postenje je torej znanstveno potrjena in priporočena metoda za odpravo težav, povezanih z revmatoidnim artritissom.

Tudi številne druge opravljene študije so bile uspešne pri dokazovanju, da postenje in omejevanje vnosa kalorij ali kalorijska restrikcija zmanjšuje vnetja v telesu. Zmanjša se vnetna citokinska produkcija, vključno z znižanjem tumorskega nekroznega faktorja in interlevkina-6. Kronično vnetje se lahko pojavi v kateremkoli delu telesa, vključno z možgani. Kronična nevro-vnetja so značilna za mnoge neurodegenerativne bolezni, vključno z depresijo in Alzheimerjevo boleznijo.

Kako krepiti in ohranjati zdravje?

Pravilna, polnovredna, pretežno rastlinska prehrana, izdatna telesna dejavnost, post in kalorijska restrikcija, so odlični načini za krepitev in ohranjanje zdravja, saj delujejo zaviralno na pojav vnetij v telesu. Pravzaprav se postenje v medicinske in terapevtske namene prakticira že tisoče let. Postenje je namreč idealni način za izgubo odvečne telesne

mase in če se ob tem uvede še redna telesna vadba, je to odlična metoda za povečanje mišičnega tonusa. Organizem med postom ostane brez hrane dovolj časa, da lahko porabi zaloge energije iz glukoze v krvi ter iz glikogena v jetrih. Ko v organizmu zmanjka glukoze in glikogena, je telo prisiljeno preklopiti v način izgorevanja lastnih maščobnih rezerv. Postenje pa ne pomaga le pri izgubi maščobe oz. odvečne telesne mase, povečuje tudi izločanje človeškega rastnega hormona, ki ima pomembno vlogo pri trdoti kosti in pri ohranjanju vitkega telesa. Postenje je priporočeno vsakemu, ki želi živeti kakovostno, zdravo življenje. Način življenja, v katerega je vključeno periodično postenje, nam omogoča polno mero telesne, mentalne in spiritualne čistosti ter jasnine.

Zakon in red prevladujeta v celotnem vesolju, tako včeraj, danes in za vedno. Narava ozdravlja in lahko uniči katerokoli okužbo, če se le odrečemo vsem slabim, negativnim navadam, ki izčrpavajo telo na fizičnem in duševnem nivoju in seveda če hkrati prevzamemo odgovornost za svoje zdravje ter preklopimo na zdrav življenjski slog, ki ga vestno vzdržujemo.

Svetloba Sonca kot človekova hrana

UV-spekter svetlobe aktivira sintezo vitamina D, ki ima glavno vlogo pri absorpciji kalcija in nekaterih drugih mineralov. UV-svetloba pomaga k zniževanju visokega krvnega tlaka, povečuje učinkovitost delovanja srčne mišice, znižuje raven holesterola, stimulira delovanje žleze ščitnice in izločanje hormonov, ki pospešujejo proces metabolizma ter tako pripomorejo k zniževanju telesne mase. UV-svetloba učinkovito pomaga pri zdravljenju luskavice, zvišuje raven spolnih hormonov, aktivira hormon solitrol, ki se nahaja v koži, in vpliva na dobro delovanje imunskega sistema ter na mnoga središča, ki uravnavajo delovanje človeškega organizma.

S strani strokovnjakov je priporočeno izpostavljanje in gibanje na soncu vsaj eno uro na dan. V poletni vročini se sončimo v presledkih in ob primernih urah, ko sonce več ne pripeka direktno. V predelih, kjer je premočno sevanje, je izpostavljanje soncu škodljivo. Ob sončenju je priporočljivo dnevno uživanje sveže iztisnjenega soka korenčka, v kombinaciji s pomarančo in kančkom hladno stiskane rastlinskega olja – za boljšo absorpcijo vitamina A in D. Največ vitamina D se ustvari ob sončenju hrbta, kjer je površina kože največja.

Ali je sončenje škodljivo?

Ugotovili so, da se npr. kožni rak pojavi predvsem, ko je organizem toksemičen, zakisan. Ameriški raziskovalec Viktoras Kulvinskis je ugotovil, da razvoj raka lahko sproži izpostavljanje soncu, le ko je telo bolno, toksemično. Zmernost izpostavljanje soncu ne povzroča oz. ne vpliva na razvoj raka pri zdravem človeku. Med sončenjem se pospeši izločanje snovi preko kože oz. t.i. razstrupljanje. Tako lahko človeški organizem dnevno izgubi do tri litre tekočine. V tej izločeni tekočini so prisotni tudi toksini oz. odpadne snovi. Če so prisotne tudi izločene kancerogene snovi, se posledično lahko razvije rak. Raka povzročajo toksini v telesu in ne svetloba sonca.

Kot zanimivost

Ustanoviteljica Hipokratovega zdravstvenega inštituta v Palm Beachu, ZDA, Ann Wigmore, je delala poizkuse z rakastimi celicami, vzeti iz človeškega telesa. Ugotovila je, da uspevajo in rastejo ob kuhani hrani. Pri poskusu s presno hrano pa je ugotovila, da niso sposobne preživeti. Tudi dr. J. C. Thomson iz škotske klinike Kingston Clinic v Edinburghu, je poročal o pozitivnem zdravljenju rakavih bolnikov na ta način, da so uživali skromno hrano, ki je vsebovala 80-odstotni delež presnih živil. Temeljne ugotovitve te raziskave so bile, da se ob uživanju pretežno presne vegetarijanske hrane, v kombinaciji s sončenjem kožni rak NE pojavi. Ugotovili so tudi, da hrana z osiromašeno vsebnostjo antioksidantov deluje živomorno, še posebej, če je zelo kalorična. Za najslabšo varianto se je izkazala kombinacija sončenja in mastne, kalorične hrane v obliki živil. Maščobe na sončni svetlobi oksidirajo hitreje kot ostale organske snovi. Ravno večina industrijsko predelanih živil vsebuje preveč nezdravih maščob.

Prehranjevanje je v fiziološkem smislu vsrkavanje energije Sonca. Energija Sonca pride preko rastlin v živali, ki jih poje človek. Iz znanstvenega vidika to pomeni, da organizem vase sprejme določeno količino energije Sonca in iz nje izgradi del sebe. Človek preko hranjenja sam gradi svoje telo, je gospodar svojega telesa in bi zanj moral pravilno skrbeti ter ga znati upravljati. To, kar ljudje dandanes povečini počnejo avtomatsko, nezavedno, bi morali začeti delati zavestno in s polno mero koncentracije ter pozornosti.

Presna živila, polnovredna hrana

Presna živila (ponekod najdemo tudi izraz živa hrana) so surova, nepredelana živila v svoji izvorni in naravni obliki, ki vsebujejo energijo, bioenergijo ter encime za življenje. Idealno je, če so iz ekološke oz. še boljše biodinamične pridelave. Med presna živila s pozitivnim vplivom na zdravje ljudi spadajo: surova zelenjava, surovo sadje, surovi oreščki, semena in kalčki, surove divje rastline, sveže začimbnice, t. i. super živila, morske alge in suho sadje. Nekateri presnojedci uživajo tudi surovo kravje ali kozje mleko, surovo skuto, sirotko, jajca in fermentirano ter dehidrirano sadje in zelenjavo, kot je npr. zelje, repa, pesa, ki spadajo pod prebiotična živila, katere je človeški prebavni sistem z lastnimi fermenti sam sposoben fermentirati med samim postopkom prebave. Po Normanu Wardhaugh Walkerju je meja ohranitve encimov v presnih živilih 48 °C. Nad to mejo se encimsko delovanje upočasni, pri 54 °C pa se encimi uničijo. Npr. v semenu, ki je bilo toplotno obdelano na nižjih temperaturah in je kljub temu še vzklilo, so se ohranili encimi in se šteje med presno. Encimi se prav tako nahajajo v človeškem organizmu in jih izločajo prebavila. Imajo funkcijo presnavljanja živil in na ta način telesu omogočajo absorpcijo hranil. Za normalno presnovo je nujna bakterijska črevesna mikrobiota, ki pri povprečnem človeku tehta cca 2 kg.

Japonski zdravnik in raziskovalec na področju javnega zdravja, dr. Masanori Kuratsune, je že leta 1950 dokazal, da je s presnim, vegetarijanskim načinom prehranjevanja možno bistveno zmanjšati količino zaužitih potrebnih kalorij. Raziskave so ugotovile, da je ena od značilnosti, po kateri se dolgoživeča ljudstva razlikujejo od tistih, ki živijo v skladu z naravo in ne dosegajo tako visoke starosti - uživanje večjega dela polnovrednih in uravnoveženih presnih živil, ki so prilagojena potrebam posameznika.

Delitev živil glede na živost:

ŽIVOTVORNA – porajajo življenje: presna semena, oreščki, kalčki, poganjki.

ŽIVODEJNA – spodbujajo življenje: presno sadje in zelenjava. Živa hrana, bogata z encimi.

ŽIVOSTATIČNA – upočasnjujejo življenje, zagotavljajo minimalno delovanje celic, pospešujejo staranje: vsa kuhana hrana, meso in mlečni izdelki.

ŽIVOMORNA – uničujejo življenje, organizem zakisajo, tako da telo potrebuje elemente za nevtralizacijo in jih srka iz zob in kosti: sladkor, sol, moka, škrob, kava, alkohol, kemični dodatki, procesirana živila.

Na podlagi zgornje delitve spadajo presna živila med životvorna in živodejna živila.

Sonja Bertalanč, mag. varne prehrane

ŠIVANJE ZAŠČITNIH MASK V OBČINI VERŽEJ

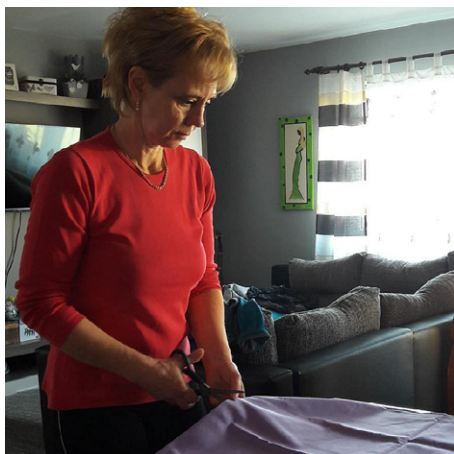
Zaščitne maske so z epidemijo koronavirusa čez noč postale del našega vsakdanjega življenja.

V občini Veržej je kmalu po objavi v medijih, da je nošenje mask na javnih mestih nujno, stekla akcija izdelave zaščitnih mask, pri kateri je sodelovalo 27 občanov. Ko sem prevzela organizacijo, sem najprej pripravila seznam tistih občanov, ki imajo potrebna znanja, strojno opremo in voljo za izdelavo mask. Nekateri so me kontaktirali tudi tekom same izdelave in tako prispevali k še večjemu številu izdelanih mask, kot je bilo predvideno. Maske so bile izdelane najprej v večji seriji, okrog 1.300 mask, druga serija pa je zajemala nekaj čez 500 kosov.

Obstaja več vrst mask, zares ustrezno zaščito pred virusi nudijo medicinske maske, izdelane skladno s standardi, ki nudijo višji nivo zaščite in se nosijo tudi v kombinaciji

z ostalimi zaščitnimi oblačili in opremo. Vse ostale maske niso zanesljiva zaščita pred okužbo, ampak jih uporabljamo predvsem, da nebi okužili drugih. Maski tudi preprečuje, da se ne dotikamo obraza, pri čemer smo manj izpostavljeni. Situacija s koronavirusom je pri nas, kakor tudi drugje po svetu, uvedla nujo in kulturo nošenja različnih mask. Kot vemo, je bilo praktično nemogoče hitro dobiti maske kjerkoli na trgu, zato je bila najboljša ideja, da jih izdelamo v lokalnem okolju.

Od naročila do razdelitve je bilo le nekaj dni, zato je bilo nekaj mask ukrojenih iz materialov, ki so bili na razpolago doma. Ko smo prejeli še donacijo materiala s podjetja Tekstina in iz podjetja PINK ter nabavili elastike in trakove, so nastajale zaščitne maske raznih barv in vzorcev. Večinoma smo upoštevali kroj, ki ga je objavil UKC Ljubljana, iz

manjših ostankov pa so sešiti modeli s šivom v sredini spredaj. Nekatere maske so izdelane s trakovi, druge z elastiko, ravno tako se posamezne izdelave razlikujejo tudi glede načina šivanja. Prilagodili smo si jih glede na izkušnje in razpoložljivo strojno opremo sodelujočih.

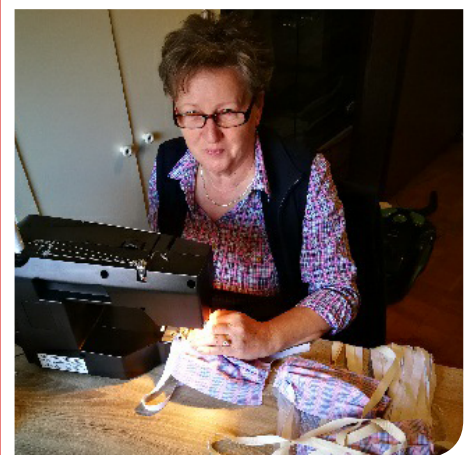
Vsak, ki je sodeloval pri krojenju in izdelavi mask je prejel kroj, pripomoček za šivanje za lažje polaganje gub in en sešit model maske. Tako je delo potekalo nemoteno in je šivanje šlo hitreje od rok.

Nekateri sodelujoči se s šivanjem ukvarjajo profesionalno, drugi ljubiteljsko. Vsi so pristopili z željo, da doprinejo k zdravju naših občanov in so se potrudili po svojih najboljših močeh. Pri obeh dobavah so sodelovali Ana, Zlatko in Igor Arvaj, Majda in Milan Belak, Mirjana Jerič,

Sanda Kurbus, Danijela Magdič, Marijana Kodba, Marjetka Pressler, Cilka Obran, Marija Šijanec, Štefka, Stanko in Sonja Šterman, Tatjana Prelog, Breda Rojnik, Vlasta Serec in Marija Zemljič, pri prvi dobavi pa je bila ekipa večja in so jo dopolnile še Mojca Cedula Škraban, Katica Forjan, Minika Golinar, Jelica Jerebic, Breda Lasič, Marica Legen, Mojca Stajnko, Jana Rautar.

V funkciji organizacije, pridobivanja materialov in tudi same izdelave je bilo precej aktivnosti in usklajevanja. Zahvaljujem se podjetjema Tekstina in PINK, ki sta darovala materiale ter vsem sodelujočim, ki so mi zaupali ter bili pripravljeni odložiti svoje delo in priskočiti na pomoč.

dr. Sonja Šterman

KARANTENA V SLIKI IN BESEDI

V naslednjem prispevku predstavljamo nekaj fotoutrinkov, kako so naše bralke in bralci preživeli svoj čas v obdobju karantene in omejenega prehajanja med občinami. Čeprav je na prvi pogled izgledalo, da se je za vse nas naenkrat čas ustavil in smo ujeti v nemem filmu, se je navsezadnje izkazalo, da smo ta čas še kako potrebovali ... bil je namenjen izključno nam, našim družinam, poglobljanju medsebojnih odnosov in razmišljanju o tem, kako ga lahko čim bolj izkoristimo. Čas, ki je velikokrat naš sovražnik, saj nas neprenehoma preganja tako v službah kot pri drugih obveznostih, je naenkrat postal naš zaveznik ... iz danes na jutri kot bi zadeli na loteriji.

Kako ste preživeli svoj čas vi, drage bralke in bralci, si lahko pogledati skozi naslednji fotokolaž. Hvala vsem za poslane fotografije - Sabini Kopun, Valentini Sreš, Darji Rus, Jasmini Lubi, Mateji Žalik Rus, Dominiku Černjaviču, Alešu Žalarju in Danijeli Kolar Rus. Vse bralce vabimo, da spremljate **FB stran Fünkešnica**, kjer vas bomo povabili k sodelovanju tudi za prihodnjo številko našega občinskega glasila.

Darja in Jasmina sta preizkušali svoje kuharske spretnosti.

Marjan Ciglar, član TD Veržej, je čas korone izkoristil za prenovo pozdravnega znaka »Dobrodošli v Veržej«, ki ga je pred leti tudi sam namestil.

Valentina se je v družbi bližnjih podala na kolesarjenje ... in občudovala darove prleške rodovitne prsti.

Polona je občudovala narcise.

Sabina je iskala sprostitvev v naravi.

Dominik je zapel in zaigral posebnemu občinstvu ...

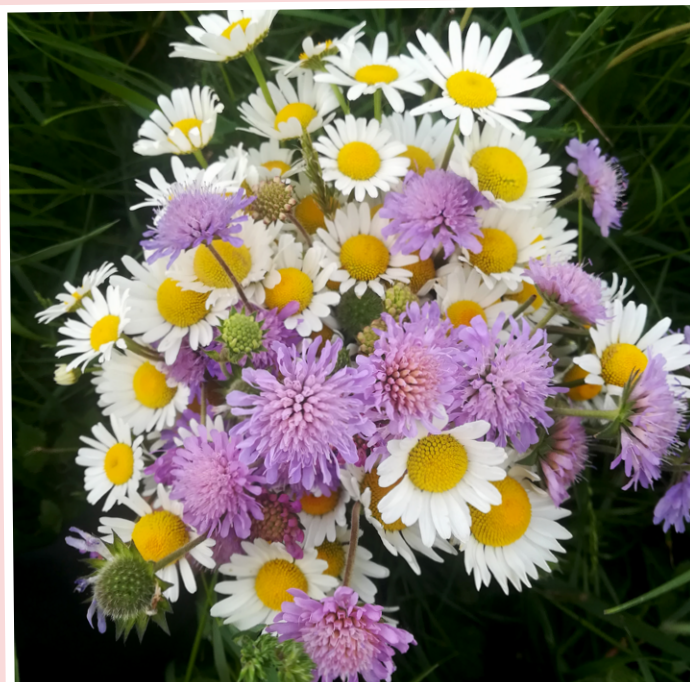
Aleš je plesne vaje izpeljal kar v karantenskem tandemu. ☺

Danijela in Aleš sta sestavila sestavljanjo iz 10.000 delcev.

Barbara, Julija in Polona so z babico Nado čofotale po lužah.

Jasmina je nabrala šopek travniških rož za mamo.

Štrki so si že ogledovali, h komu bodo poslali naslednjo pošiljko.

Maček Žuti je radovedno spraševal, kdaj bo izšla naslednja številka Fünkešnice.

V nedeljo, 27. septembra 2020, od 9. do 17. ure

Miholov sejem v Veržejju

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO

ETHOS LAND

OBČINA VERŽEJ

marianum*

Interreg

SLOVENIJA - MADŽARSKA
SZLOVÉNIA - MAGYARORSZÁG
Evropska unija | Evropski sklad za regionalni razvoj
Európai Unió | Európai Regionális Fejlesztési Alap

Aktivnost se izvaja v sklopu projekta Ethos Land, INTERREG SI-HU (2014-2020)